Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

21-ЙИЛ ЧИҚИШИ

№ 95 (5188).

16 МАЙ ПАЙШАНБА

1974 ЙИЛ.

Баҳоси 2 тийин.

СОВЕТ ҲУКУМАТИНИНГ ТАКЛИФИГА БИНОАН

Ливия Араб Республикаси Революцион қўмондонлиги кенгашининг аъзоси, Бош министр Абдил Салом Желлуд Совет ҳукуматининг таклифига биноан расмий визит билан 14 майда Москвага келди.

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзоси, СССР Министрлар Совети Раиси А. Н. Косигин, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзоси, СССР Ташқи ишлар министри А. А. Громико, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, КПСС Марказий Комитети секретари Б. Н. Пономарев, Совет Иттифоқининг Ливиядаги элчиси И. Н. Якушин самолёт зинапояси олдида Абдил Салом Желлудни кутиб олдилар.

Учиш майдонида фахрий қоровул саф тортиб турди ва давлат гимнлари ижро этилди.

А. Н. Косигин билан Абдил Салом Желлуд совет жангчилари сафлари олдидан ўтдилар.

Олий меҳмон аэродромдан шаҳарга қараб йўл олди.

Мотоциклчилар фахрий эскорти ҳамроҳлигида борган автомашиналар ўтган кўчалар ва майдонлар Совет-Ливия байроқлари ҳамда Совет-Ливия дўстлиги шарафига табрик сўзлари ёзилган транспарантлар билан безатилган эди.

(ТАСС).

472 ТОННА ГЎШТ

Ўрта Чирчиқ районидаги совхозлараро бўрдоқичилик пункти коллективи юксак ютуқларни қўлга киритган ҳолда меҳнат қилаяпти.

Улар областнинг совхозларидан келган 1178 бош молни боқувга қўйишган эди. Моллар яхши парвариш қилиниб жамъи 78 тонна семиртирилди. 472 тонна гўшт етиштиришга муваффақ бўлинди. Молларнинг ҳар бири бир кеча-кундузда 900 граммгача семирди. Гўштга жўнатилган қорамолларнинг 95 проценти юқори семизликда қабул қилинди. Пунктда «Октябрь», «Чиноз» совхоз-техникуми, 1, 2-«Пискент» совхозларидан қабул қилиб олинган қорамоллар айниқса яхши семирди.

✦ Аҳмад МАМБЕТОВ техникани пухта эгаллаб, мўл пахта ҳосили етиштиришда катта тажрибага эга бўлган механизаторларнинг биридир. У Оққўрғон районидаги Навоий номли колхозда кўп йиллардан бери самарали меҳнат қилиб келмоқда. Шу кунларда у кунига 2—3 гектар ерда ги ғўзани сифатли ишловдан чиқармоқда. Суратда: донгдор механизатор А. Мамбетов.

Х. Аввалов фотоси.

ЎЗБЕКИСТОН КООПЕРАТОРЛАРИНИНГ СЪЕЗДИ

15 майда Тошкентда Ўзбекистон матлубот кооперацияси вакилларининг XIV съезди очилди. Қишлоқ савдоси, умумий овқатланиш корхоналари ходимлари, маҳсулот тайёрловчилар кўп минг кишилик отрядининг вакиллари съездга тўпланишди.

Делегатлар КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев бошчилигидаги КПСС ленинчи Марказий Комитети Сиёсий бюросини узоқ давом этган гулдурос қарсаклар билан фахрий президиумга сайладилар.

«Ўзбекбирлашув» правлениесининг раиси М. Х. Хасанов «Ўзбекбирлашув» правлениесининг 1970—1973 йиллар мобайнидаги иши ва матлубот кооперацияси ходимларининг вазифалари тўғрисида ҳисобот доклади қилди.

Съезднинг ишида Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари И. Г. Анисимкин, Центросоюз правлениесининг раиси А. П. Климов, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети раисининг ўринбосари Г. А. Габрельянц қатнашмоқдалар.

Республика кооператорларининг съезди ўз ишини давом эттирмоқда.

(ЎзТАГ).

ЯШНАЁТГАН ДАЛАЛАР

Катта йўлнинг икки томони пахтазор. Сой ва адирларда моҳирлик билан баҳодирона меҳнат қилаётган кишиларни кўриб, улар ишига таҳсинлар ўқийсиз. Чигит униб, ғўза ниҳоллари қаторларда кўм-кўк тасма ҳосил қилган кезларда табиат дағдағаси деҳқонларнинг кайфиятини бузди. Олдин сел келди, кейин дўл туша бошлади. Мурғак ғўзалар улар зарбидан шикастланмай қолмади. Аммо колхозчилар, механизаторлар саросимага тушмадилар. Аҳиллик, бирдамлик, ўз касбига бўлган муҳаббат, она-Ватанга кўпроқ «оқ олтин» етказиб бериш ҳис-туйғуси устун келди. Ўша ерларга қисқа муддатда сифатли қилиб чигит экиб олинди.

Мана ҳозир шу далаларни кўрсангиз улар янги либосда яна ҳам гўзал бўлиб кетганлигидан қувонасиз. Янгийўлдаги «Коммунизм», Фрунзе номли, Назарали Ниёзов номли колхозларнинг азамат кишилари об-ҳавонинг ноқулай келишига қарамай, бугунги кунда барча майдонларда ғўза парваришини жадал олиб бормоқдалар ва мўл ҳосил етиштириш йўлида астойдил меҳнат қилмоқдалар.

ГРАФИКДАН ЎЗИБ

Эл қатори серқуёш республикамиз ва Ўзбекистон Компартияси ташкил топганнинг ярим асрлик тўйини меҳнатда муносиб совғалар билан кутиб олиш мақсадида ўзаро мусобақани қизитган Янгийўлдаги ёғ-мой комбинати меҳнат аҳли тўққизинчи беш йилликнинг белгиловчи тўртинчи йилида ажойиб меҳнат зафарлари қучмоқда.

Комбинат ишчилари имкониятларини чамалаб чиқиб йил бошида зиммаларига олган мажбуриятни қайта кўриб чиқдилар. Улар йиллик планни 20 декабрда бажариш, планга қўшимча равишда 1 миллион 450 минг сўмлик маҳсулот ишлаб чиқаришга аҳд қилдилар. Дастлабки эришилган ютуқлар чакки бўлмаяпти. Тўрт ойлик план муддатидан илгари 104,4 процент қилиб адо этилди. Бунда айниқса смена мастери Раҳматилла Рихсиев билан Комил Абдурахимовлар бошлиқ бригада аъзоларининг эришган ҳиссаси катта бўлди. Тўрт ойлик планга қўшимча 501 минг сўмлик маҳсулот тайёрлашда бу участка аъзоларининг улуши салмоқли бўлди.

ОҲАНГАРОНДА ПИЛЛА ҚУРТИНИ БОҚИШ ҚОНИҚАРСИЗ АҲВОЛДА

Пилла қуртини боқишда энг масъулиятли кунлар бошланди. Деҳқончиликда биринчи ҳосил бўлган бу қимматбаҳо хомашёни етиштириш учун барча пиллакорлар катта кураш олиб боряптилар, Илғор пиллакорлар ўз зиммаларидаги вазифани чуқур ҳис қилиб, қисқа муддатда ўтказилса-да, аммо катта куч-ғайрат ва юксак уюшқоқлик талаб қиладиган бу ишни ҳар томонлама пухта ўтказмоқдалар, пилла қуртини илғор агротехника усулларида боқишга алоҳида эътибор бермоқдалар.

Биз Оҳангарон районининг бир қатор хўжаликларида бўлганимизда пиллакор опаларимиз билан бевосита суҳбатлашиб, уларнинг сидқидилдан меҳнат қилаётганликларини, ўз касбларини улуғлаб пилла қуртларини озода хоналарда, нормал шароитда боқаётганликларини кўрдик.

— Бу касбга меҳр қўйганмиз, ҳар йили қурт боқишга одатланганмиз,— дейди камтаринлик билан 3-«Оҳангарон» совхози 1-бўлимининг моҳир пиллакори Робия Қўлдошева.— Ўтган йили 1,5 қути пилла қуртидан 151 килограмм пилла топширганман. Даромад ҳам яхши бўлди. Бу йил ҳам ана шундай кўрсаткичга эришаман.

Робия опанинг ҳамкасблари ва қўшнилари Бувиҳожар Усарова, Ўрингул Нишонова, Майрам Мирзоидова, Робия Ҳайирова ва Қ. Қўлдошовалар ҳам 1—1,5 қутидан пилла қуртини яхши парвариш қилмоқдалар. Районда ўз ишига меҳр қўйган бундай пиллакорлар жуда кўп.

Лекин районнинг барча хўжаликларида ҳам пилла қуртини боқиш юксак талабга жавоб беради, деб бўлмайди. Район пиллачилик идорасининг 14 майга берган маълумотида 562 қути пилла қуртининг ҳолати яхши, 888 қутисининг эса аҳволи қаноатланарли деб кўрсатилган. Маълумки, пилла қурти жуда нозик, ҳароратнинг ўзгаришига жуда таъсирчан жониврдир. У соат сайин ўсади ва парвариш қилишда сал бўлсада бепарволикка, пала-партишликка йўл қўйилса ўсишдан қолиши, ҳатто касалланиши ҳам мумкин. Бунинг натижасида пилланинг миқдори камайиб, сифати пасайиб кетади. Шу сабабли ҳам барча пилла қуртларининг ҳолати яхши бўлиши тадбирларини кўриш керак. Пилла қуртининг аҳволи «қаноатланарли» деб ўз-ўзини юпатишга асло ўрин бўлмаслиги зарур.

Тошкент от заводида 213 қути пилла қурти боқилмоқда. Маълумотда 80 қутининг ҳолати яхши, 133 қутисининг ҳолати қаноатланарли деб кўрсатилган. Биз хонадонларга кириб, ана шу пилла қуртларининг қандай боқилаётганлиги билан танишдик. Хўжаликнинг 1-бўлимида (бошқарувчиси Ў. Эшбоев, пиллачилик бригадаси бошлиғи М. Худойберганов ўртоқлар) 22 қути пилла қурти боқиляпти. Бошқа бўлимларга нисбатан бу бўлимда пилла қурти миқдори кам бўлишига қарамасдан, уни парвариш қилиш қаноатланарли эмас. Пилла қуртларини ёшига қараб ўз вақтида ғаналаб турилмаслиги сабабли, қуртлар бир текис ўсмаган. Ҳар хил ёшга мансуб қуртлар бир сўрида боқилмоқда. Бу пилла қуртини боқиш агротехникасига мутлақо хилоф бўлиб, оғир оқибатларга олиб келиши мумкин. Бригаданинг Қ. Худойбердиева, Д. Мусулмонқулова, М. Уринбоевалар боқаётган қуртлар ана шундай аҳволда. Уч ёшга ётган қуртлар ҳам кичик сўриларда зич ҳолда боқиляпти. Қуртхонадаги ҳароратнинг кечаю-кундуз 25 даража бўлишига ҳам эътибор берилмаган. Кўпчилик хоналарда ҳарорат 28—30 даража эканлиги, хонанинг димиқиб кетганлиги аниқланди. Агар қуртхоналарда ҳаво янгиланиб турилмаса, бу қуртларга жуда салбий таъсир қилади.

Пилла қуртлари 4—5 ёшда бостирма ва оғилхоналарга чиқарилади. Бу жойлар олдиндан дезинфекция қилиниши ва пилла қуртини кўчиришдан икки кун аввал печка қурилиб, хона иситилиши керак. Бўлимда барча қуртлар 3 ёшга ўтганлигига қарамай, қўшимча қуртхоналарни тайёрлаш ишлари ҳам пайсалга солинмоқда. Шунингдек бўлимда қурт боқувчиларнинг бўлим бошқарувчиси ва бригада бошлиғига ҳақли эътирозларини ҳам эшитдик. Баъзи қурт боқувчилар сўри учун материал, кўмир ва бошқалар билан етарли таъминлан этилмаган.

Пилла қуртининг 4—5 ёшда жуда кўп барг ейиши ва бу даврда иш ниҳоятда кўпайишини ҳисобга олиб, илғор пиллакорлар олдиндан даста тайёрлаб қўйдилар. Даста офтобда яхши қуриса, қуртлар унга бир текис ва дуркун киради ва сифатли пилла ўрайди. Шу кунларда областнинг бир қатор районлари пиллакорлари Оҳангарон адирлари ва ғаллазорларидан мингбоши, читир каби сифатли дастабоп ўсимликларни йиғиб, машиналарга юклаб олиб кетаётганликларини кўриш мумкин. Аммо бу район хўжаликларида даста тайёрлаш ишлари ҳам яхши эмас. Афтидан улар «даста ёнимизда-ку» деб бамайлихотир юрган бўлсалар керак.

Бу йил пилла қуртининг инкубаториядан тут барглари етилишини ҳисобга олиб чиқарилиши озуқа базасининг мустаҳкам бўлишини таъминлади. Шунга қарамасдан тут баргларини исроф қилмасдан тежаб-тергаб фойдаланишни ҳеч қачон унутмаслик керак. Оҳангарон хўжаликларида экинзорлардан ташқаридаги ва адир ён бағирларидаги тут дарахтлари тагига ишлов беришга мутлақо эътибор қилинмаган. Уларнинг таги қотиб ётибди. Агар уларнинг таги механизация билан юмшатилганда, ёғин-сочин сувларидан яхши фойдаланиб, тут дарахтлари мўл барг берган бўлар эди. Шунингдек барча хўжаликларнинг раҳбарлари пилла қуртини боқишни мавсумий иш деб қарамасдан, бу соҳа билан мунтазам шуғулланишлари зарур. Хусусан, яхлит тутзорлар барпо қилиш, уни ер каллак қилиб ўстириш, қатор ораларига сифатли ишлов бериш керак.

Районда кўпчилик совхоз директорлари пиллачиликни ўз ўринбосарлари зиммасига юклаб қўйганлар. Тўғри, хўжалик сертармоқ. Бошқа муҳим ишлар жуда кўп. Лекин план топшириқларининг бажарилишида катта-кичик соҳа бўлиши мумкин эмас. Совхоз директорлари пиллачилик билан мунтазам шуғулланмасаларда, лекин айни шу кунларда, пилла қурти боқишнинг долзарб дамларида бу ишга алоҳида эътибор беришлари зарур.

Оҳангарон районида бу йил 1450 қути пилла қурти боқилмоқда. Ўтган йили улар план топшириқларини 122 процент бажариб, ўз социалистик мажбуриятларини ҳам шараф билан адо этган эдилар. Бу йил ҳам пилла топшириш мажбуриятларини ўз муддатида ошириб бажаришлари ва областимизнинг 1560 тонналик «кумуш тола» хирмонига ўзларининг 90 тонналик пиллалари билан муносиб ҳисса қўшишлари керак.

Бунинг учун шу кунларда пиллачиликдаги барча резервларни ишга солиб, пилла қурти боқишни намунали йўлга қўйиш, республикамизнинг ва Ўзбекистон Компартиясининг 50 йиллик юбилейи нишонланадиган йилда хўжаликнинг барча соҳаларида катта муваффақиятларга эришиш учун кун ва соатлар билан ҳисоблашмай, ғайрат-шижоат кўрсатиб меҳнат қилишлари керак.

М. УМАРОВА,
область партия комитетининг инструктори,

Б. ШОНАЗАРОВ,
«Тошкент ҳақиқати»нинг махсус мухбири.

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИДА

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ «ПИОНЕРЛАР ВА МАКТАБ ЎҚУВЧИЛАРИНИНГ ДАМ ОЛИШИНИ ТАШКИЛ ЭТИШНИ ЯНАДА ЯХШИЛАШ ТАДБИРЛАРИ ТЎҒРИСИДА»ГИ МАСАЛАНИ ҚАРАБ ЧИҚДИ

Бу масала юзасидан қабул қилинган қарорда қуйидагилар таъкидлаб ўтилади: партия, совет, касаба союз, комсомол ва хўжалик органлари кейинги йилларда пионерлар ҳамда мактаб ўқувчиларининг дам олишини ташкил этиш ва соғломлаштириш ишларини яхшилаш юзасидан бир қанча тадбирларни амалга оширдилар. 1973 йилда пионер лагерларида, болалар майдончаларида ва туристик базаларда қарийб 14.5 миллион ўқувчи дам олди. 250 минг бола санаторий типидаги лагерларда даволанди.

Болалар ва ўсмирларнинг дам олишини ижтимоий фойдали меҳнат билан бирга қўшиб олиб борган ҳолда ташкил этиш тобора кенг қўлланилмоқда. Юқори синфларнинг ўқувчилари учун меҳнат ва дам олиш лагерлари, мактаб дарахтзорлари, ўқувчиларнинг қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариши бригадалари тузилмоқда, ўқувчиларга меҳнат тарбияси бериш билан боғланган бошқа бир қанча тадбирлар амалга оширилмоқда. «Йигит ва қизларни меҳнатга муҳаббатли қилиб ва меҳнатни ҳурматлайдиган қилиб тарбиялаш,—, деб таъкидлади Л. И. Брежнев ВЛКСМ XVII съездида сўзлаган нутқида,— ҳар доим Коммунистик партиянинг жон куйдирадиган иши... бўлиб келди ва шундай бўлиб қолади. Бу — давлат аҳамиятига молик катта масала. Ҳамма меҳнаткашларнинг коллективлари, жамоат ташкилотлари, мактаб ва оила бу масаланинг тўғри қўйилишидан ва ҳал этилишидан манфаатдордир».

Шу билан бирга, пионерлар ва мактаб ўқувчиларининг дам олишини яхшилаш соҳасида кўрилган тадбирларга қарамай бир қанча республика, ўлка ва областларда пионер лагерлари шохобчаларини ривожлантириш, болаларга меҳнат тарбияси ва жисмоний тарбия бериш учун моддий базани вужудга келтириш борасидаги ишлар кўнгилдагидек олиб борилмаётир. Юқори синфларнинг ўқувчилари учун меҳнат ва дам олиш лагерларини вужудга келтириш мақсадида корхоналар, қурилишлар, совхозлар ва колхозларнинг маблағларини кооперативлаштириш масалалари суст ҳал этилмоқда. Пионер лагерларини асбоб-ускуна, транспорт, алоқа, озиқ-овқат маҳсулотлари билан таъминлашда камчиликларга йўл қўйилмоқда.

Партия, совет, касаба союз, комсомол органлари, халқ маорифи, соғлиқни сақлаш, физкультура ва спорт муассасалари, корхона ва ташкилотларнинг раҳбарлари айрим ҳолларда пионер лагерлари учун ва шаҳарларда ҳамда аҳоли пунктларида қоладиган мактаб ўқувчилари билан ишлаш учун кадрлар танлаб олиш ва тайёрлаш ишлари билан суст шуғулланмоқдалар. Умумий таълим мактаблари, пионер уйлари ва саройлари, маданий-оқартув ва спорт муассасаларининг коллективлари ёз фаслида болалар ўртасида тарбиявий, маданий-оммавий ва физкультура ишларини ҳеч асос бўлмагани ҳолда эътибордан четда қолдирмоқдалар. Бир қанча жойларда ўқувчиларга меҳнат тарбияси бериш, юқори синф ўқувчиларини каникул даврида корхона, совхоз ва колхозлардаги меҳнатда қўлларидан келган қадар иштирок қилишга ташкилий суратда жалб этишга зарур эътибор берилмаётир.

КПСС Марказий Комитети иттифоқдош республикалар Компартияларининг Марказий Комитетларига, ўлка ва область партия комитетларига, ВЦСПСга, ВЛКСМ Марказий Комитетига, СССР министрликлари ва идораларига, иттифоқдош ва автоном республикаларнинг Министрлар Советларига, меҳнаткашлар депутатлари ўлка ва область Советлари ижроия комитетларига мактаб ўқувчиларини соғломлаштириш ва уларнинг дам олишини ташкил этишни яхшилаш, ёш авлодни меҳнат ва ғоявий-сиёсий жиҳатдан тарбиялаш, болалар ва ўсмирлар ўртасида ҳар томонлама физкультура —спорт, экскурсия-туристик ва соғломлаштириш ишларини кенг авж олдириш мақсадида ёзги каникулдан активроқ фойдаланишни таклиф этди.

СССР Госпланига, ВЦСПСга, ВЛКСМ Марказий Комитетига, СССР министрликлари ва идораларига, иттифоқдош республикаларнинг Министрлар Советларига халқ хўжалигини ривожлантиришнинг 1976—1980 йилларга мўлжалланган беш йиллик плани лойиҳасини ишлаб чиқиш вақтида болалар ва ўсмирларнинг дам олиши ва даволанишини уюштириш учун моддий базани кенгайтириш ва мустаҳкамлашни, шаҳарлардаги ва шаҳар атрофидаги пионер лагерлари шохобчаларини кўпайтириш, юқори синф ўқувчилари учун соғломлаштириш ва меҳнат лагерларини, бутун йил бўйи ишлайдиган санаторий типидаги лагерларни кўпайтиришни кўзда тутиш тавсия этилди. Кооперативлаштирилган асосда корхоналар, ташкилотлар ва муассасаларнинг маблағларини жалб этган ҳолда пионер лагерлари қурилишини кенгайтириш тавсия этилди.

Министрликлар ва идоралар қурилаётган корхоналарнинг йиғма сметаларида тегишли соҳаларда сарф қилинадиган капитал маблағлар ҳисобига пионер легерларини қуриш учун маблағ ажратишни кўзда тутишлари мақсадга мувофиқ деб топилди. Пионер лагерлари биноларини қуриш вақтида мактаб ўқувчиларининг ўқиш машғулотлари даврида бу бинолардан меҳнаткашларнинг дам олишлари учун фойдаланишни кўзда тутиш тавсия этилди. СССР Госстройига иттифоқдош республикаларнинг Министрлар Советлари билан биргаликда пионер лагерлари қурилишининг замонавий типовой лойиҳаларини ишлаб чиқиш ва бунда болаларга меҳнат тарбияси бериш, уларни жисмоний жиҳатдан камол топтириш ва ишчилар ҳамда хизматчиларнинг дам олишини уюштириш учун зарур шарт-шароитлар вужудга келтиришни эътиборга олиш топширилди.

КПСС Марказий Комитети хўжалик раҳбарларининг пионер лагерлари, соғломлаштириш ва меҳнат лагерларини ёзги мавсумга ўз вақтида тайёрлаш учун, зарур асбоб-ускуна, жиҳозлар, транспорт ва алоқа билан таъминлаш учун масъулиятини оширишни зарур деб топди; уларга ички ишлар министрлиги органлари билан биргаликда болаларни ва ўсмирларни дам олиш жойларига элтиб қўйиш, шунингдек экскурсиялар, походлар вақтида, қишлоқ хўжалик ишларини ва бошқа ишларни бажариш учун жўнаб кетиш вақтида хавфсизликка риоя қилинишини устидан контролни кучайтириш соҳасида қўшимча тадбирларни амалга ошириш таклиф қилинди.

КПСС Марказий Комитети иттифоқдош республикаларнинг Марказий Комитетларига, ўлка ва область партия комитетларига, ВЦСПСга, ВЛКСМ Марказий Комитетига, СССР министрликлари ва идораларига мактаб ўқувчиларини коммунистик ахлоқнинг юксак ҳислатлари руҳида тарбиялашга, мамлакатимиздаги ва чет эллардаги энг муҳим сиёсий воқеаларни соддароқ қилиб тушунтириб беришга эътиборни кучайтиришни таклиф қилди. Юқори синфларнинг ўқувчилари ёзги каникул даврида ишлаб чиқариш —ижтимоий фойдали меҳнатда активроқ қатнаштиришни таъминлаш тадбирларини амалга ошириш тавсия этилди. Ўқувчиларнинг турли меҳнат бирлашмалари: ўқувчиларнинг қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариш бригадаларини, меҳнат ва дам олиш лагерларини, мактаб биноларини ремонт қилиш ва ободонлаштириш, шаҳар ва қишлоқларни кўкаламзорлаштириш отрядларини, мактаб дарахтзорларини барпо этиш, табиий бойликларни муҳофаза қилиш, дори-дармон бўладиган ўтларни, уруғларни, қўзиқорин, мева ва шу сингариларни йиғиштириб олиш соҳасидаги ишларни тобора кенг ривожлантириш лозим.

Партия, совет, касаба союз ва комсомол органлари, халқ маорифи ва маданият органларининг эътибори ёз фаслида шаҳарларда ва ишчи посёлкаларида қоладиган пионерлар ҳамда мактаб ўқувчилари билан ишлашни кучайтириш зарурлигига жалб этилди. Пионерлар ва мактаб ўқувчилари билан ишлаш учун мактаблар ва мактабдан ташқари муассасаларнинг педагог коллективларини, спорт ташкилотларини, ёзувчилар, рассомлар, кинематографчилар, журналистларнинг ижодий союзларини, меҳнаткашларнинг турли бирлашмаларини кенг жалб қилиш тавсия этилди. Мактаблар, маданий-оқартув муассасалари ҳузурида, парклар, боғлар, спорт иншоотларида шаҳар пионер лагерлари, Совет Армияси ва Ҳарбий-Денгиз Флоти ёш дўстларининг клублари, бадиий ҳаваскорлик тўгараклари, техника тўгараклари, туристик ва спорт секциялари ташкил қилинсин. Ёз фаслида шаҳар ва район спартакиадалари, кинофестиваллар, болалар техника ижодкорлиги ва ҳаваскор санъаткорларнинг кўриклари, ёш туристлар ва табиатшуносларнинг слётлари мунтазам суратда ўтказиб турилсин.

СССР Савдо министрлигига, Центросоюзга, иттифоқдош ва автоном республикаларнинг Министрлар Советларига, область ва ўлка ижроия комитетларига пионер лагерлари ва мудофаа — спорт лагерларини, болаларнинг туристик базаларини, юқори синф ўқувчилари учун очиладиган меҳнат ва дам олиш лагерларини, шаҳар пионер лагерлари ва майдончаларини юқори сифатли озиқ-овқат маҳсулотлари билан, хусусан янги сўйилган мол гўшти, сут, сабзавот ва мевалар билан белгиланган овқатланиш нормативларига мувофиқ миқдор ва ассортиментда узлуксиз таъминлаш борасида зарур чораларни амалга ошириш топширилди. СССР Соғлиқни сақлаш министрлиги ва унинг жойлардаги органлари болалар ва ўсмирлар учун очилган пионер лагерлари ҳамда бошқа соғломлаштириш муассасаларининг санитария ҳолати устидан ва овқат тайёрлаш ҳамда озиқ-овқат маҳсулотларини сақлашда санитария-гигиена талабларига қаттиқ риоя қилинишни устидан назоратни кучайтиришлари зарур.

КПСС Марказий Комитети иттифоқдош республикаларнинг Компартиялари Марказий Комитетларига, ўлка ва область партия комитетларига, ВЦСПСга, ВЛКСМ Марказий Комитетига, СССР Маориф министрлигига, СССР Соғлиқни сақлаш министрлигига, СССР Министрлар Совети ҳузуридаги физкультура ва спорт комитетига, СССР Маданият министрлигига, СССР Савдо министрлигига, Центросоюзга пионер лагерларида ишлаш учун юбориладиган тарбиячи кадрлар, врачлар, ошпазларни, физкультура инструкторларини ва бошқа категориялардаги ходимларни танлаш ишини яхши йўлга қўйишни таклиф қилди.

Қабул қилинган қарорда пионер лагерларида ишловчи ходимларнинг айрим категориялари иш ҳақини тартибга солиш ҳамда шаҳарлардаги ва шаҳар атрофидаги пионер лагерларида, санаторий типидаги пионер лагерларида, соғломлаштириш, мудофаа-спорт лагерларида ва юқори синфларнинг ўқувчилари учун ташкил этилган меҳнат ва дам олиш лагерларида болаларнинг овқати учун сарф қилинадиган нормаларни ошириш тадбирлари ҳам кўзда тутилди.

ЮБИЛЕЙ КЎРИГИДА—ҚОРАҚАЛПОҒИСТОН

Ҳозирги кунда Ўзбекистон ССР халқ хўжалиги ютуқлари виставкасида одамлар гавжум. Бу ерга келувчиларнинг ҳаммаси Ўзбекистон ССР ва республика Компартиясининг олтин юбилейи яқинлашиб қолганлиги тўғрисида суҳбатлашмоқда. Бўзсувнинг ўнг соҳилида янги виставка павильонлари қад кўтара бошлади. Неча ўнлаб рассомлар ва бошқа мутахассислар юбилей экспозицияларини тайёрламоқдалар. 15 майда Ўзбекистон ССР халқ хўжалиги ютуқлари виставкасида Ўзбекистондаги айрим область ва районларнинг муваффақиятлари намойиш қилина бошланди.

Тошкент меҳнаткашлари Қорақалпоғистон АССР кунлари қатнашчиларини самимий кутиб олдилар. Улар ана шу кўрикни бошлаш каби шарафли ҳуқуққа эга бўлдилар. Автоном республика делегацияси составида саноат ва қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришининг моҳир усталари, атоқли маданият арбоблари бор.

Қорақалпоғистон вакиллари эрталаб В. И. Ленин номли майдонга келишди. Улар тантанали вазиятда Ильич ҳайкали супасига гулчамбарлар қўйишди.

Шундан кейин халқ хўжалиги ютуқлари виставкаси тантаналар маркази бўлиб қолди. Бу виставка павильонларидан бирида Қорақалпоғистон босиб ўтган йўлни тасвирловчи кўргазма очилди.

Марказий стенд-паннода автоном республикага Халқлар дўстлиги орденини топширишдек шонли воқеа акс эттирилган. Бу ердаги стендларга неча юзлаб диаграмма, фотосурат, макетлар, маҳсулотларнинг нусхалари қўйилган. Улар партиянинг ленинча миллий сиёсати Қорақалпоғистон экономикаси ва маданиятини қандай юксак даражага кўтарганлигини яққол кўрсатиб беради.

Бу ердаги лавҳаларнинг бирида ёзилишича, совет ҳокимияти йилларида саноат ишлаб чиқариши ҳажми автоном республикада 157 баравар ортди. Революциядан илгари бу ўлкада атиги 185 ишчи бор эди. Ҳозирги пайтда эса Нукус, Тахиатош, Чимбой, Мўйноқ, Қўнғирот ва бошқа шаҳарлардаги юз корхонада 140 мингдан ортиқ саноат ишчиси мураккаб техникани бошқармоқда.

Қорақалпоқ овуллари ўтмишда мискин ва қашшоқ эди. Қорақалпоғистон Октябрь революциясидан илгари атиги 16 минг тонна пахта берар эди. Ҳозирги вақтда автоном республика Умумиттифоқ хирмонига уч юз минг тоннадан ортиқ «оқ олтин» тайёрлаб бермоқда. Амударё этаклари мамлакатимиздаги энг йирик шоликорлик районларидан бири бўлиб қолди.

Қорақалпоғистон ўтмишда Ўрта Осиёнинг энг қолоқ қисми деб ҳисобланар эди. Ўзбекистон ССР Фанлар академияси Қорақалпоғистон филиалининг стендларда тасвирланган лабораториялари, муҳташам мактаб, кутубхоналар, медицина муассасалари томошабинлар олдида намоён бўлади.

Фотосуратлар ва макетлар Нукуснинг кенг проспектларини, янги колхоз посёлкаларини тасвирлайди. Мана, автоном республика пойтахтидаги дастлабки энг баланд бинолар. Бу биноларни Қорақалпоғистон бинокорлари билан биргаликда Тошкент мутахассислари ҳам қурмоқдалар. Бу мутахассислар ўзларининг бой тажрибасини қорақалпоғистонлик дўстлари билан баҳам кўрмоқдалар.

Кечқурун халқ хўжалиги ютуқлари виставкаси кинолекторийсида Қорақалпоғистон АССР кунлари қатнашчилари Тошкент меҳнаткашларининг вакиллари билан учрашдилар.

Делегация бошлиғи — Қорақалпоғистон АССР Министрлар Совети раисининг ўринбосари А. Ғойипова автоном республиканинг ишчилари, колхозчилари, зиёлилари шонли юбилейни муносиб кутиб олишга интилиб, КПСС XXIV съездининг, партия Марказий Комитети декабрь Пленумининг тарихий қарорларини амалга оширишда янгидан-янги муваффақиятларни қўлга киритишга аҳд қилганликлари ҳақида гапирди.

Қорақалпоғистон АССР кунлари қатнашчилари кенг программага мувофиқ, республика пойтахтидаги бир қанча корхоналарга борадилар, Тошкентдаги янги қурилишлар билан, шаҳарнинг маданий-оқартув муассасалари билан танишадилар.

(ЎзТАГ).

ЎҚУВ ЙИЛИНИ МУВАФФАҚИЯТЛИ ЯКУНЛАЙЛИК

Ҳа демай партия ўқуви ва иқтисодий таълим системасида ўқув йили тугайди. Ҳозир партия ташкилотлари жойларда ўқувнинг якунловчи машғулотларини ўтказишга қизғин тайёргарлик кўрмоқдалар. Қуйида сиёсий ўқув ва иқтисодий таълим системасида 1973—74 ўқув йилини якунлашга доир тавсияларни эълон қиламиз. Бу тавсиялар Тошкент область партия комитети сиёсий маориф уйининг методик Совети томонидан ишлаб чиқилган.

Бу йилги ўқув йилида меҳнаткашларга сиёсий ва иқтисодий таълим беришнинг асосий мазмунини, маълумки, марксизм-ленинизм ғоялари, партия XXIV съездининг, КПСС Марказий Комитети апрель ва декабрь (1973 йил) Пленумларининг материаллари, КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг ССР Иттифоқининг 50 йиллиги тўғрисидаги доклади, унинг тинчликсевар кучларининг Жаҳон конгрессидаги нутқи, РСДРП II съездининг 70 йиллигига бағишланган тантанали мажлис материаллари ташкил этади.

Бу йилги ўқув йилининг характерли хусусиятларидан бири, партия таълими системасининг барча звеноларида КПСС назарияси ва сиёсатининг актуал проблемаларини чуқур ўрганишдан иборатдир. Бу проблемалар орасида партиямиз ташқи сиёсий фаолияти масалалари, КПСС XXIV съезди томонидан ишлаб чиқилган Тинчлик программасини амалга ошириш учун партиямизнинг ташаббускор, ҳужумкор кураши катта ўрин тутади.

Ўқув йилини муваффақиятли тугатишда якунловчи машғулотларни уюшқоқлик билан ўтказиш муҳим аҳамиятга эга. Бу машғулотлардан мақсад коммунистларга, партиясиз активистларга олинган билимларни яхшироқ системага солиш ва уларни мустаҳкамлаш, ўрганилган темаларни ҳаёт билан, партия сиёсати билан яқин алоқада тушиниб етишга ёрдам беришдир.

Ўқув йилини якунлашга тайёргарлик кўраётганда партия комитетлари, пропагандистлар, коммунистлар, партиясиз активистларнинг ўқуви натижаларини таҳлил қиладилар, тўпланган тажрибани умумлаштирадилар, якунловчи машғулотлар мазмуни ва методикасини ташкил этиш масалаларини ўйлаб кўрадилар. Бунда ўтган ўқув йилида сиёсий ва иқтисодий таълим системаси ишида асосий ўринни олган муҳим проблемаларга эътибор жалб қилинади.

Якунловчи машғулотлар мазмунига аввало ўрганилган предметнинг асосий масалалари киритилиши керак. Уларни муҳокама қилиш пропагандистга ўқув курси материалларини ўртоқлар қанчалик чуқур ва пухта эгаллаганликларини билиш имконини беради. Табиийки, якунловчи машғулотлар мазмунини белгилаётганда тингловчилар турли группаларининг умумий таълим ва сиёсий тайёргарлиги даражаси, улар ўрганаётган курслар ва проблемаларнинг ўзига хос томонлари, касбнинг хусусиятлари ва ҳоказолар ҳисобга олиниши лозим.

Ўқув йилини якунлаётганда коммунистик қурилиш назарияси ва практикасининг актуал проблемаларини, партиямиз ташқи сиёсий фаолияти масалаларини, КПСС XXIV съезди томонидан ишлаб чиқилган Тинчлик программасини амалга ошириш учун изчил курашни, КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг АҚШга, ГФР, Франция, Ҳиндистон, Кубага қилган визити натижаларини муҳокама қилиш марказий ўринни эгаллаши керак. Ривожланган социалистик жамият иқтисодий ва социал-сиёсий проблемаларини кўриб чиқишга алоҳида эътибор бериш даркор.

Якунловчи машғулотларда КПСС Марказий Комитетининг декабрь (1973 йил) Пленуми материалларини, КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг бу Пленумдаги сўзини, Марказий Комитетнинг партияга, совет халқига Мурожаатини, саноат, қурилиш, транспорт ва қишлоқ хўжалик ходимларининг Бутуниттифоқ социалистик мусобақаси тўғрисидаги қарорини кенг муҳокама қилиш зарур.

Тингловчиларнинг қизиқишларини ҳисобга олиб якунловчи машғулотларга қуйидаги темаларни киритишни тавсия этамиз:

КПСС революцион кураш ва жамиятни коммунистик ўзгартириш партияси сифатида; партия раҳбарлик ролининг ошиб бориши — совет жамияти ривожланишининг қонунияти; СССР халқларининг бузилмас дўстлиги ва бирлиги — социализмнинг буюк ютуғи; КПСС XXIV съезди томонидан ишлаб чиқилган мамлакатимиз иқтисодий ва сиёсий ривожланиши программасини бажаришда партия ва халқнинг фаолияти; ижтимоий ишлаб чиқаришни интенсивлаш ва унинг самарадорлигини ошириш — ҳозирги шароитда халқ хўжалигини ривожлантиришнинг асосий йўналиши; совет кишиларининг зарбдор меҳнати — беш йилликнинг тўртинчи, белгиловчи йили топшириқларини бажариш ва ошириб бажаришнинг гарови; совет кишилари ижтимоий онгини тарбиялаш — коммунистик қурилиш жараёнининг энг муҳим ажралмас қисми; халқаро кескинликни юмшатиш шароитида идеологик кураш; социалистик иқтисодий интеграция — социалистик ҳамдўстлик қудратини янада мустаҳкамлашнинг кучли омили; КПСС тинчликсевар ташқи сиёсатининг синфий, интернационалистик характери.

Бу йил Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 50 йиллиги нишонланишини ҳисобга олиб якунловчи машғулотларда Ўзбекистонда ленинчи миллий сиёсат туфайли рўй берган улкан социал-иқтисодий ва маданий ўзгаришларни тўла ва ишонарли қилиб очиб бериш, СССР халқларининг бузилмас дўстлиги ажойиб меваларини, Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг доно раҳбарлигини, республикамиз меҳнаткашлари ва Ўзбекистон Компартиясининг социализм ҳамда коммунизм қуриш учун кураш тарихини чуқурроқ очиб бериш зарур.

Совет Ўзбекистони ютуқларини, ленинча миллий сиёсат тантанасини кенг пропаганда қилиш мақсадида область партия комитетининг сиёсий маориф уйи шаҳарлар, районларда пропагандистлар, тингловчиларнинг республиканинг ярим асрлик юбилейига бағишланган назарий конференцияларини ўтказишни тавсия этади.

Тингловчиларнинг тайёргарлик даражасига қараб ўқув программаларининг формаси ҳар хил бўлиши мумкин. Тажриба шуни кўрсатадики, партия ташкилотларида группали ва якка тартибдаги суҳбатлар, назарий ва илмий-амалий конференциялар, тингловчилар томонидан рефератлар тайёрланиши, бу рефератлар билан меҳнаткашлар олдида чиқишлар ўзини оқламоқда. Айрим партия ташкилотларида синов ва имтиҳонлар ўтказиш қўлланмоқда.

Марксизм-ленинизм университетлари ва партия активи мактабларига келсак, уларда синов ва имтиҳонлар олиш ўқув йилини якунлашнинг асосий формаси ҳисобланади. Якунловчи назарий конференцияларни ўтказиш тингловчиларга марксча-ленинча назария позициясидан туриб коммунистик қурилишнинг актуал проблемаларини, ҳозирги замон жаҳон тараққиётини чуқур тушуниб етишга имкон бермоқда. Бундай якунловчи назарий конференцияларни ўтказиш кўпгина университет ва мактабларда яхши анъанага айланиб қолди.

Партия комитетлари индивидуал план бўйича шуғулланадиган коммунистлар ўқув йилини уюшқоқлик билан якунлашлари учун ҳам қайғуришлари керак. Улар билан суҳбат ўтказиш зарур, ўртоқларни назарий конференцияларда актив иштирок қилишга жалб этиш, уларга меҳнаткашлар ўртасида суҳбатлар, докладлар билан чиқиш имконини бериш лозим.

Бошланғич сиёсий мактаблар ва марксизм-ленинизм асослари мактабларида ўрганилган курснинг муҳим масалалари, КПСС ички ва ташқи сиёсатининг актуал проблемалари якунловчи машғулотларнинг темалари бўлиши керак. Уларни муҳокама қилиш тингловчиларга ўқув йили давомида олинган билимларни системалаштириш ва мустаҳкамлашга ёрдам беради, партия ва халқ ҳал этаётган муҳим вазифаларни чуқур тушуниб етишга имкон беради, коммунистик жамият қурилиши учун умумий курашда ўз ўрнини аниқ белгилаб олишга ёрдам қилади.

Партия комитетлари, пропагандистлар комсомол сиёсий маорифида машғулотларни муваффақиятли якунлаш чораларини кўришлари даркор. Бу ерда ўқув йилини якунлаш «КПСС XXIV съезди қарорлари амалга оширилсин!» шиори остида ўтаётган ленинча синовни якунлаш билан тўғри келмоқда.

Ҳозир партия комитетлари, сиёсий маориф кабинетлари ўқув йилини якунлашга тайёргарлик масалаларини пропагандистларнинг, сиёсий ва иқтисодий ўқув ташкилотлатчиларининг семинарларида махсус муҳокама қилмоқдалар. Якунловчи машғулотлар ва конференцияларни, синов ва имтиҳонларни ўтказишга доир тавсияномалар ишлаб чиқилмоқда. Кўпгина партия комитетлари якунловчи суҳбатларнинг, назарий конференцияларнинг тематика ва планларини тузиб, безакли ва китоб кўргазмаларни тайёрладилар, кўргазмали қуроллар ва техника воситаларини ҳозирлаб қўйдилар. Бу ишлар билан партия ташкилотларини, пропагандистларни ўз вақтида таъминлаш учун ҳамма чораларни кўрмоқдалар.

Коммунистлар, партиясиз активистлар, барча меҳнаткашларнинг марксча-ленинча сиёсий ва иқтисодий ўқувини якунлаш ишчанлик ва юксак талабчанлик шароитида ўтиши керак. Аввалги йиллардагидек сиёсий ва иқтисодий ўқув якунларини коммунистларнинг йиғилишларида, партия комитетлари ва бюроларнинг мажлисларида кўриб чиқиш мақсадга мувофиқдир. Сиёсий ва иқтисодий ўқув коммунистларнинг партия ҳужжатларини алмаштириш давом этаётган шароитда ички партия ҳаётини янада активлаштиришга, совет кишиларининг ижтимоий-сиёсий ва меҳнат активлигини оширишга қай даражада ёрдам бераётганлигини анализ қилиб чиқиш муҳимдир. Шу билан бирга ўқув жараёнини ташкил этиш, унинг мазмуни ва методикасидаги камчилик ва нуқсонларни пухта кўриб чиқиш зарур. Бу камчиликларнинг сабабларини топиб, уларни йўқотиш чораларини, сиёсий ва иқтисодий таълимнинг ҳамма ишини янада яхшилаш чораларини белгилаб олиш лозим.

Бу йилги ўқув йили якунларини таҳлил қилаборию, партия комитетлари коммунистларнинг 1974/1975 ўқув йилида сиёсий ва иқтисодий таълимини ташкил этиш масаласини пухта ўйлаб олишлари, коммунистларнинг барча меҳнаткашларнинг марксизм-ленинизм таълимотини, коммунистик қурилиш назарияси ва практикасининг актуал проблемаларини уюшган ҳолда ва пухта ўрганишларига ёрдам берадиган конкрет тадбирларни аниқлаб олишлари керак.

Ўқув йилининг ҳал қилувчи босқичида сиёсий ва иқтисодий ўқувни тўғри ташкил этиш, шубҳасиз, совет кишиларининг меҳнат ва сиёсий активлигини оширишга, меҳнаткашларни беш йилликнинг тўртинчи, белгиловчи йили топшириқларини муваффақиятли бажаришга сафарбар қилишга ёрдам беради.

Тошкент фармацевтика заводи меҳнаткашларнинг саломатлиги учун зарур бўлган шифобахш дори-дармонларнинг янги-янги турларини ишлаб чиқариш борасида самарали меҳнат қилмоқда. Бугунги кунга келиб корхона коллективи қўлидан чиқаётган шифобахш таблеткалар хили 100 дан ортиб кетди. Суратда: дори-дармонлар тайёрлаш цехида қизғин иш пайти.

М. Нуриддинов фотоси.

ЯНГИ КИТОБЛАР

„БОЛАЛАР АДАБИЁТИ"

Ўзбек совет болалар адабиёти адабиётшуносликда кенг тадқиқ этилиб, атрофлича ўрганилаётгани қувончли ҳолдир.

Ўзбекистон Педагогика фанлари илмий-текшириш институтининг катта илмий ходими, филология фанлари кандидати **А. Сулюмов**нинг яқинда «Ўқитувчи» нашриёти томонидан чоп этилган **«Болалар адабиёти»** китоби ана шундай илмий асарлардан ҳисобланади. Китобда болалар адабиётининг тарихий босқичлари илмий жиҳатдан таҳлил қилиб берилган. Муаллиф эртак, қўшиқ, қаҳрамонлик достонлари, матал ва топишмоқларнинг болаларда ватанпарварлик, дўстлик ва гуманизм каби фазилатларни тарбиялашдаги аҳамиятини батафсил ёрита олган.

Бундан ташқари, қўлланмада X—XVI асрларда яратилган асарларнинг болалар характери учун мос бўлган баъзи ўринлари, буюк адибларимиз Навоий ва Бобирнинг таълим-тарбияга оид қарашлари таҳлил қилинади. XVII асрдан XIX аср ўрталари болалар китобхонлиги борасида ҳам яхши маълумотлар келтирилган.

Қўлланманинг XIX асрнинг иккинчи ярми ва XX асрнинг бошларидаги ўзбек болалар китобхонлиги қисмида Фурқат, Ҳамза, С. Айний, А. Авлонийларнинг асарлари мисолида болалар адабиётининг ютуқлари кўрсатилади.

Тадқиқотнинг ижобий томони яна шундаки, болалар адабиёти тараққиётининг асосий хусусиятларини олим даврлаштириш асосида кўрсатиб берган, совет болалар адабиётининг намоёндалари ижодларини тадқиқ этган. Шу билан бирга у «Ёш туркистонликлар», «Болалар йўлдоши», «Болалар дунёси» каби журналларнинг хизматларини ёритади.

Махсус ўрта ўқув юртлари учун тайёрланган «Болалар адабиёти» китоби олимнинг бу соҳада олиб борган кўп йиллик тадқиқотларининг маҳсулидир. Янги китоб болалар адабиёти билан қизиқувчилар учун муҳим қўлланма бўлиб хизмат қилади.

Р. УСМОНОВ.

КОМБИНАТДА БИЛИМ ЮРТИ

Олмалиқдаги кон-металлургия комбинати ҳузурида ҳозир бир неча билим ўчоқлари мавжуд. Кечки ишчи-ёшлар мактабида асосан шу корхонада ишлаб турган йигит-қизлар ўқишади.

Шаҳардаги ўрта мактаб эса комбинат оталиғида. Ўқувчилар билан ишлаб чиқариш машғулотларини олиб боришда металлурглар яқиндан ёрдам беришаётир.

Яқинда корхона ўзининг янги ҳунар-техника билим юртига ҳам эга бўлди. Бу ерда икки йил мобайнида аппаратчи, электрослесарь, металлург ихтисослиги бўйича кадрлар тайёрланади.

ИЗТОПАРЛАР ТАШАББУСИ

«Республикамиз кочегаркаси» деб ном олган Ангрен шаҳри ўзининг кўп йиллик тарихига эга. Ана шулар ҳақида ҳикоя қилувчи ҳужжатларни тўплашда мактаб ўқувчилари ҳам ўз ҳиссаларини қўшдилар.

Шаҳар ёш изтопарлари ташаббуси билан билим ўчоғида ҳам шаҳар тарихи музейини очиш тараддуди бошланди. Шаҳар халқ маорифи бўлими бу ҳаракатни маъқуллади ва музейни 22-мактабда очишга қарор қилди.

Бўка районидаги Ҳамза номли колхозда жойлашган сайлов участкаси қошида янги агитпункт очилди. Агитпунктда юздан ортиқ агитатор ишламоқда. Улар сайловчилар ўртасида тез-тез бўлиб, суҳбат, лекциялар ўтказмоқдалар. Шунингдек, илғор колхозчилар билан учрашувлар ташкил этилмоқда. Сайлов участкаси агитаторлари СССР Олий Советига сайловлар кунини пухта ҳозирлик билан кутиб олиш учун ҳаракат қилишмоқда. Суратда (ўнгда) сайлов участкаси секретари Анорбой Жондоров агитаторлар билан навбатдаги суҳбат пайтида.

Қ. Розиқов фотоси, (ЎзТАГ).

*

МАКТАБДА НАЗАРИЙ СЕМИНАР

Низомий номидаги Тошкент Давлат педагогика институти ўзбек тили ва адабиётини ўқитиш методикаси кафедраси мактаблар билан мустаҳкам алоқа боғлаган. Айниқса, қишлоқ мактаблари ўқитувчиларига амалий ёрдам бериш соҳасида анчагина иш қилинди.

Кафедра аъзолари вақти-вақти билан областимиз районларига чиқиб, илмий-методик конференция ва семинарлар ўтказиб турадилар. Кафедра аъзоларининг Янгийўл районидаги 28-ўрта мактабда ўтказган бир кунлик назарий ва амалий семинарида 60 мактабдан келган юздан ортиқ ўқитувчи қатнашди.

Кафедра мудири, доцент Теша Салимов семинар программаси билан йиғилганларни таништириб, кафедранинг келгуси ўқув йилидаги режалари ҳақида тўхталди. Педагогика фанлари кандитатлари У. Салоҳиддинов ва Қ. Аҳмедов ўртоқларнинг «Адабиёт дарсларида ўқувчиларни юксак ватанпарварлик руҳида тарбиялаш», «Ёш авлодда гўзаллик ҳиссини ривожлантириш» мавзуидаги докладлари эътибор билан тингланди, қизғин савол-жавоб ва музокаралар бўлди.

Ўқув йилининг якуни ҳамда имтиҳонларнинг бошланиши ҳусусида гапирган кафедра доценти Б. Мирзааҳмедов қимматли фикр-мулоҳазаларни билдирди.

М. УБАЙДУЛЛАЕВА.

ҲУҚУҚ БИЛИМЛАРИ—ОММАГА

Коммунистик партия ҳуқуқ билимларини аҳоли орасида кенг пропаганда қилишга алоҳида эътибор бермоқда. Бу бежиз эмас, албатта. Меҳнат интизоми, техника хавфсизлиги, ўсмирлар ва аёлларнинг меҳнат ҳуқуқларидаги имтиёзлар, оилада, жамоатчилик ва жамиятда шахснинг ўрни каби масалаларни чуқур ўзлаштирмай туриб, фаоллик кўрсатиш қийин, албатта. Шунинг учун ҳам кўпгина шаҳар ва районларда ҳуқуқ билимлари университетлари ташкил этилган бўлиб, уларда конкрет программа асосида машғулотлар олиб борилмоқда.

Ҳуқуқ билимларини оммалаштиришда шаҳар ва район Советлари ижроия комитетларининг роли катта. Шуни айтиш керакки, кўпгина ижрокомлар бу ишни яхши адо этяптилар. Улар вақти-вақти билан ўз кенгашларида, сессияларида ҳуқуқ билимларини ўрганиш жойларда қандай йўлга қўйилгани билан қизиқмоқдалар.

Меҳнаткашлар депутатлари Киров район Совети яқинда ўз сессиясида ана шу масалани муҳокама қилди. Депутатлар ижроия комитет раисининг «Халқ хўжалигида ҳуқуқ ишларининг аҳволи ва уни янада яхшилаш тўғрисида»ги докладини тинглагач, ўз корхона ва ташкилотларида ҳуқуқ билимларини ўрганиш юзасидан қўлга киритган тажрибалари тўғрисида ўртоқлашдилар.

Илгари «Узбексельмаш» заводида узлуксиз меҳнат стажи, пенсия ва нафақалар белгилаш бўйича ишчилар ўзаро бахслашиб қолардилар, лекин уларни қизиқтирган муаммо ҳақида аниқ тасаввур йўқ эди. Бу ерда ҳуқуқ билимлари университети ташкил этилиши билан корхона меҳнаткашлари бу каби саволларга жавоб ола бошладилар. Масалан, корхонада меҳнат стажи ҳақида батафсил суҳбатлар ўтказилди.

Асбобсозлик заводида бир неча йилларга қадар ўсмирларни ишлатишда жиддий нуқсонларга йўл қўйиб келинган. Мана икки йилдирки, корхона қошида ҳуқуқ билимлари университети фаолият кўрсатмоқда. Эндиликда ёшлар ва ўсмирлар меҳнатига алоҳида эътибор берилаётир. Уларни белгиланган иш соатидан ташқари вақтда ишлатишга чек қўйилди. Ўсмирлар бўш вақтларида спорт тўгаракларида қатнашиш имконига эга бўлдилар.

Районда жамоатчилик асосида йўлга қўйилган юридик консультациялар ҳам яхши самара бермоқда. Улар меҳнат интизомини мустаҳкамлаш, социалистик мулкни сақлаш, меҳнат муҳофазаси мавзуларида бўлаётир.

Район ижроия комитети бундан буён ҳам ҳуқуқ билимларини янада кенгроқ ёйишга алоҳида эътибор беради. Бу мақсадда ҳуқуқ билимлари университетларининг сонини кўпайтириш, мавжудларининг ишини янада яхшилаш кўзда тутилмоқда.

К. КОМИЛОВ,
А. ШУКУРОВ.

ОБЛАСТЬ ИЖРОИЯ КОМИТЕТИДА

ЮКСАК АКТИВЛИК

Область ижроия комитети СССР Олий Советига бўладиган сайловларга тайёргарлик областда меҳнаткашларнинг сиёсий кўтаринкилиги ва ижодий активлиги ортган бир вазиятда бораётганлигини қайд қилди. Корхона ва қурилиш коллективлари ишлаб чиқариш топшириқларини муддатидан олдин бажариш, қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари эса мўл ҳосил етиштириш иштиёқида самарали меҳнат қилмоқдалар.

Районлар ва шаҳарлар Советлари ижроия комитетлари сайлов тўғрисидаги Низомда кўзда тутилган барча тадбирларни амалга ошираётирлар. Округ сайлов комиссияларида йиғилишлар бўлиб ўтди, уларнинг кампания даврига мўлжалланган планлари тасдиқланди. Барча сайлов участкаларида агитация-пропаганда ишлари кенг қулоч ёйди.

Лекин, айрим сайлов участкаларида кампанияни уюшқоқлик билан ўтказишга етарли тайёргарлик кўрилмаганлиги маълум бўлди. Орджоникидзе, Янгийўл, Қуйи Чирчиқ, Оҳангарон районларининг баъзи сайлов участкалари талабдагидек жиҳозланмаган. Бу ерларда агитаторлар навбатчилиги уюштирилмаган. Калинин, Оққўрғон районларининг қатор сайлов участкаларида телефон алоқаси ўрнатилмаган. Бу районлардаги клублар, кутубхоналар, агитпунктлар зарур қўлланмалар билан етарли таъминланмаган.

Ана шуларни ҳисобга олиб область ижроия комитети область алоқа бошқармаси, область матлубот жамияти область маданият бошқармаси, область савдо бошқармаси раҳбарлари зиммасига юқоридаги камчиликларни бартараф этиш юзасидан қатор вазифалар топширди.

Шаҳарлар ва районлар Советлари ижроия комитетларининг раҳбарларига барча ташкилий, оммавий ва сиёсий тадбирларни намунали йўлга қўйиш кераклиги алоҳида уқтириб ўтилди.

ҲОСИЛНИ ВАҚТИДА ЙИҒИБ ОЛАЙЛИК

КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Совети «1974 йилда ҳосилни йиғиб олиш ва қишлоқ хўжалик маҳсулотларини тайёрлашни таъминлаш тадбирлари тўғрисида қарор қабул қилдилар. Область ижроия комитети ана шу қарор асосида колхоз ва совхозларда етиштирилган бошоқли дон экинлари ҳосилини қисқа муддатларда йиғиб олиш бўйича бораётган тайёргарлик билан танишиб чиқди. Областда 87 минг гектар майдондаги дон экинларини сифатли равишда йиғиб олиш учун комбайнлар, дон тозалаш агрегатлари ва бошқа техника етарли равишда тайёрланди.

Шу билан бирга текшириш даврида барча хўжаликларда ҳам техникани етарли тайёрлашга эътибор берилмаётганлиги маълум бўлди. 1974 йилнинг 10 майига қадар мавжуд 443 комбайндан 213 таси мавсумга тайёрлаб қўйилган. Айниқса, Калинин, Юқори Чирчиқ, Чиноз ва Бўстонлиқ районларида комбайнларни ўрим мавсумига ҳозирлаш сустлик билан бормоқда. Шунингдек, омбор, хирмон ва йўлларни тайёрлаш ҳам талаб даражасида эмас.

Ана шуларни ҳисобга олиб, область ижроия комитети область қишлоқ хўжалик бошқармаси, «Ўзсельхозтехника» область бирлашмаси ҳамда совхозлар область трестлари ва район ижроия комитетлари раҳбарлари зиммасига комбайнлар ва бошқа агрегатларни узоғи билан 1 июлга қадар мавсумга тайёрлаш, ремонт сифатини ошириш вазифасини топширди.

Харид бўйича область давлат инспекцияси, Ўзбекистон ССР тайёрлов министрлигига қарашли Тошкент шаҳар реализация базаси ходимларига донни қабул қилиб олиш билан боғлиқ бўлган барча тайёргарлик ишларини ниҳоясига етказиш, колхоз ва совхозлардан ғаллани ва уруғлик донни узлуксиз қабул қилиб олишни таъминлаш зарурлиги айтилди.

НАКАЗЛАР БАЖАРИЛМОҚДА

XIV чақириқ маҳаллий Советларга сайловлар вақтида Бўка райони бўйича 577 депутат сайланди ва уларга сайлов олди йиғилишларида 591 наказ топширилди. Маҳаллий Советлар ижроия комитетлари активлиги ва депутатлар ташаббускорлиги туфайли 591 топшириқдан 353 таси бажарилди. Катта капитал маблағ сарфлашни талаб этадиган наказлардан айримлари халқ хўжалик планларига киритилди ва уларнинг бажарилиши назорат қилиб борилаётир. Депутатларнинг сайловчилар олдида вақти-вақти билан ҳисобот бериб туришлари одат тусига кирди.

Лекин, наказларнинг бажарилишида ҳамон айрим камчиликлар мавжуд. Ҳамма наказлар ҳам ўз муддатида бажарилаяпти, деб бўлмайди. Район ижроия комитети айниқса қишлоқ Советлари ижроия комитетлари ўз топшириқларини бажаришларида депутатларга етарли ёрдам кўрсатмаяптилар. Область ижроия комитети бу нуқсонларни кўзда тутиб меҳнаткашлар депутатлари район ва қишлоқ Советлари ижроия комитетларига сайловчилардан тушган наказларнинг бажарилишини таъминлаш учун зарур чоралар кўриш лозимлигини уқтирди.

СПОРТНИНГ ОММАВИЙЛИГИ УЧУН

Тошкент область ижроия комитети Ўзбекистон КП область комитети ва область ижроия комитетининг 1972 йил 14 февралдаги «Республикада физкультура ва спорт ишларини янада яхшилаш тадбирлари тўғрисида»ги қарорини бажара бориб, шаҳарлар ва районлар Советлари қатор ижобий ютуқларни қўлга киритганликларини таъкидлаб ўтди.

Ўтган давр ичида физкультурачилар сони 46 минг кишига кўпайиб, 258 мингни ташкил этди. Шу вақт мобайнида халқаро класс бўйича икки спорт мастери, 66 нафар СССР спорт мастери, 1670 мастерликка кандидат ва биринчи разрядли спортчи тайёрланди. Областда 36 та, республикада 11 та рекорд кўрсаткичларга эришилди. Шу давр ичида қатор колхозлар, совхозлар ўз маблағлари ҳисобига спорт комплекслари ва айрим спорт иншоотларини қуришга муваффақ бўлдилар.

Аммо, областда физкультура тараққиёти ҳозирги замон талабларига жавоб бера олмайди. Аҳолининг фақат 16,3 проценти физкультура ва спорт ишларига жалб қилинган. Айниқса, Ангрен шаҳрида, Бўка, Калинин, Чиноз, Янгийўл районларида оммани спортга тортишга эътибор берилмаяпти. Область халқ маорифи бўлими спорт иншоотларини қуриш, мактабларни малакали ўқитувчи кадрлар билан таъминлашга кам аҳамият бермоқда. Кўпгина корхона ва ташкилотларда спорт секциялари фаолият кўрсатмаяпти. «Ўзсельхозтехника» область бирлашмаси, область матлумот жамияти ва уларнинг тегишли ташкилотлари «Пахтакор» қишлоқ спорт жамиятига спорт базалари қуриш, оммавий мусобақалар ўтказишда ёрдам бермаётирлар.

Область ижроия комитети республикада физкультура ва спорт ишларини яхшилаш борасидаги қарорнинг бажарилишини таъминлаш учун зарур бўлган барча тадбирларни шаҳар ва район ижроия комитетлари, физкультура ва спорт бўйича область комитети, область халқ маорифи бўлими масъуллигини таъкидлади.

Область ижроия комитети Ангрен, Олмалиқ шаҳар ижроия комитетлари, Ўрта Чирчиқ район ижроия комитетига спорт ишларини ривожлантириш юзасидан конкрет вазифалар топширди.

ЧОРВАЧИЛИК САҲИФАСИ

МАЪМУРЧИЛИК МАНБАИ

„ЧИНОЗ“ НАСЛЧИЛИК СОВХОЗ-ТЕХНИКУМИ:

◆ Гўшт етиштириш бўйича беш йиллик план тўрт йилда, сут етиштириш плани 4 йилу 8 ойда бажарилади.

◆ Ҳар сигирдан 4150 килограммдан сут соғиб олинади. Бу йил 55 минг центнер, 1975 йилда 60 минг центнер сут етиштирилади. 1974 йилда 6 минг центнер 1975 йилда 6500 йилда 6 минг центнер, 1975 йилда 6500 центнер гўшт етиштирилади. Гўшт учун боқиладиган 1,5 яшар таналарнинг тирик вазни 520 килограммга етказилади.

◆ Қорамоллар сони 1974 йилда 3850 бошга, шундан сигирлар сони 1340 бошга, 1975 йилда 1500 бошга етказилади. Ҳар 100 бош сигирдан камида 95 тадан бузоқ олинади.

◆ «Элита-рекорд» зотли сигирлар сони бу йил 75 бошга, келгуси йили 100 бошга, «Элита» зотли сигирлар сони 250 бош, 1975 йилда 310 бош, «1 класс» зотли сигирлар сони эса 1000 бошга етказилади.

◆ Ҳар бош сигир ҳисобига 1700—2000 килограммдан беда пичани, 2100—2400 килограммдан сенаж, 5000 килограммдан силос, 7000—8000 килограммдан хашаки лавлаги тайёрланади. Бу йил 175 гектар ерга, келгуси йилда 270 гектар ерга экинлар қўшиб экилади. 180—250 гектар ердан такрор ҳосил олинади.

◆ Шу йил май ойида витамин уни ишлаб чиқарадиган агрегат монтаж қилиниб, йилига 600 тоннадан витамин уни тайёрланади. Хлорелла етиштириладиган учта ҳовуз қурилиб, ҳар суткада 15 тоннадан хлорелла олинади.

◆ 1 центнер сутнинг таннархи бу йил 50 тийинга камайтирилиб, 16 сўмга, 1 центнер гўштнинг таннархи 1 сўм 50 тийинга камайтирилиб 100 сўмга туширилади. Бу йил 850 минг сўм, келгуси йили 1 миллион сўм соф фойда олинади.

◆ Ҳайдаладиган ҳар гектар ер ҳисобига 1900 центнердан сут, 210 центнердан гўшт етиштирилади.

Сут соғувчи Л. Крестинина.

Бригада бошлиғи Р. Аҳмедов.

Сут соғувчи Е. Шереметьева.

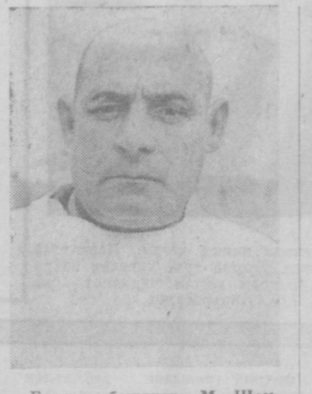

Бригада бошлиғи М. Шемшитдинов.

Бригада бошлиғи П. Ратушняк

МОЛИНГ ЗОТЛИ БЎЛСА, МЕҲНАТИНГ ТОТЛИ БЎЛАДИ

Чорвачиликда наслчилик ишларини пухта йўлга қўйиш, молларнинг зотини йил сайин яхшилаб бориш узоқни кўзлаб, илмий асосда олиб бориладиган энг муҳим ишдир. Бу ишни чорвачиликни ривожлантиришнинг замини, дейиш мумкин. Агар чорва моллар зотли ва сермаҳсул бўлмаса, уларни хилма-хил озуқа билан қанча боққан, қанча парвариш қилган билан кўп ва сифатли маҳсулот олиб бўлмайди. Ана шу жиҳатдан олганда «Чиноз» наслчилик совхоз-техникумида олиб борилаётган ишлар диққатга сазовордир.

Совхозда тўртта ферма бўлиб, 3800 бошдан ортиқ қораола зотли қорамол боқилади. Шулардан 1400 бошга яқини сигирдир. Улардан ҳар йили 1100 бошга яқин зотли бузоқ олинади. Шулардан ярми сигирлар подасини тўлдириш учун ўстирилади ва бир қисми область хўжаликларига сотилади. Ўтган йили совхоз 250 бош ана шундай зотли ёш қорамол сотди. Бузоқларнинг ярми эса (эркак бузоқлар) гўшт етиштириш учун боқилади. Бу бузоқлар 1,5 яшар бўлганда тирик вазни 550 килограммга етади. Бундай ёш қорамоллар давлат томонидан юқори семизликда қабул қилинади. 350 килограммдан ошган вазни учун 50 процентдан қўшимча ҳақ тўланади. Бунинг натижасида 1,5 яшар ана шундай қорамолларнинг ҳар бири совхозга 1100 сўм даромад келтиради. Шунинг учун ҳам совхоз ҳар йили давлатга 6000 центнергача сифатли гўшт топшириб, фақат гўшт етиширишдан 600—650 минг сўм даромад олмоқда.

Сигирларнинг ҳаммаси зотли бўлганлиги туфайли бу ерда ҳар бир сигирдан йилига 4000 килограммдан ошириб сут соғиб олинади. Ўтган йили совхоздаги айрим бригада ва сут соғувчилар жуда катта кўрсаткичларга эришдилар. П. Ратушняк ва Р. Аҳмедов бошлиқ бригада сут соғувчилари 85—105 сигирнинг ҳар биридан 4600 килограммдан ошириб сут соғиб олдилар. Совхознинг илғор сут соғувчиси Екатерина Шереметьева 24 бош сигирнинг ҳар биридан 5830 килограммдан, Виктор Тишченко 5388 килограмм, Т. Ризаева, З. Холиқова ва Р. Акбаровалар ҳам ўзлари парвариш қилаётган сигирлардан 5100 килограммдан ошириб сут соғиб топширдилар.

Раҳмат Аҳмедов бошлиқ комсомол-ёшлар бригадаси катта ташаббус билан чиқдилар. Бу бригадада 106 бош сигир бор. Уларни тўртта соғувчи соғади. Р. Аҳмедов ҳамма ишларга бош-қош. Сигирларга ўз вақтида ем-хашак келтирилиши, сут соғиш аппаратларининг соз ишлаши, сутнинг ўз вақтида жўнатилишида доимо жонкуярлик билан иш олиб боради. У сут соғувчилар билан баравар меҳнат қилади. Бригада аъзоларининг ҳаммаси яқинда ўрта мактабни тугатган ёшлардир. Улар райондаги барча ёшларни фермаларга келиб ишлашга даъват қилиб чиқдилар. Мавжуда Исмоилова бригаданинг илғор сут соғувчисидир. У фермага яқинда ишга келди. Ҳозир яхши натижаларга эришмоқда. Яқинда совхоз коммунистлари уни КПСС сафига кандидатликка қабул қилдилар.

Совхознинг илғор сут соғувчиларидан бири Виктор Егорович Тишченко сут соғиш фақат аёлларнинг иши эмас, балки эркакларнинг ҳам ишидир, деб ҳисоблайди. Дарҳақиқат, сут соғиш иши тобора тўлиқроқ механизациялашаётган ҳозирги шароитда бу ишга эркакларнинг кўплаб жалб қилиниши, бу касб эгаларини сут соғувчи-механик, деб аташ мақсадга мувофиқдир. В. Тишченко, юқорида айтиб ўтилганидек, ўтган йили сигирлардан сут соғиб олишда совхозда иккинчи ўринни эгаллади. Бу йил у катта марраларни кўзлаб меҳнат қилмоқда.

— Мен механизатор йигитларни сут соғувчи-механик бўлиб ишлашга даъват этаман,— дейди Виктор Егорович.— Бу касбнинг ўзига хос романтикаси бор. Аммо анча мураккаб ва масъулиятли ишдир. Шунинг учун ҳам сут соғувчиларни бутун халқимиз ҳурмат қилади, уларнинг суратлари газета саҳифаларидан тушмайди. Халқимиз ва партиямиз сут соғувчиларга юксак ишонч билдириб, анчагина илғор сут соғувчиларни давлатимизнинг юқори органларига депутат қилиб сайлаган.

Совхоз коллективи чорвачиликни ривожлантириш ва унинг маҳсулдорлигини оширишда мустаҳкам ем-хашак базасини барпо қилиш зарурлигини чуқур ҳис этадилар. Совхозда 2500 гектардан ортиқ суғориладиган ер бор. Шундан 1200 гектар ерга беда, 550 гектар ерда маккажўхори ва 100 гектар ерда хашаки лавлаги етиштирилади. Қолган майдонларга бошоқли дон экинлари ва сабзавот экилади.

Хўжаликда бедадан юқори ҳосил олишга алоҳида аҳамият берилади. Аввалги йилларда экилган бедапоялар кузда бостириб суғорилади, етарли миқдорда суперфосфат билан озиқлантирилади. Чизел солиб, беда тупларининг атрофидаги тупроқ юмшатилади. Натижада бундай беда апрель ойининг ўрталаридаёқ ўримга келиб қолади. Бу йил совхозда 10 апрелдан бошлаб сигирларга кўк беда қуруқ пичанга аралаштириб берила бошлади. Бунинг натижасида сут соғиб олиш кескин кўпайди.

Ҳозир совхозда тўртта «КИР—1,5» беда ўриш машинаси ишлаб турибди. Бу машинани бир механизатор бошқаради. Ўриш машинаси орқасига арава тиркаб қўйилади. Ўрилган беда шу аравага келиб тушади. Арава тўлгач, механизатор уни тракторга тиркаб, фермага йўл олади.

Экинлардан йил сайин мўл ҳосил етиштириш учун маккажўхори — беда—хашаки лавлаги алмашлаб экиш жорий қилинди. Беш йиллик бедапоялар бузилиб, ўрнига маккажўхори ёки янгидан беда экилади. Биринчи йили бедаларга сули ёки арпа қўшиб экилади. Бу тадбир ҳайдаладиган ерларнинг самарадорлигини оширишга имкон беради.

Бу йил совхозда 545 гектар ерда маккажўхори етиштирилмоқда. Шундан 234 гектари маккажўхори дони олиш учун парвариш қилиняпти. Ҳозир барча майдонларда маккажўхори текис униб чиқди, қатор ораларига ишлов бериш бошлаб юборилди. С. Абдураҳмонов бошлиқ комсомол-ёшлар бригадаси бу йил ҳар гектар ердан 100 центнердан, Ж. Шокиров ва Қ. Макенов бошлиқ бригадалар 80 центнердан маккажўхори дони олишга аҳд қилганлар.

Совхозда май ойи ичида хлорелла етиштириш амалга оширилади. Бу майда сув ўти чорва моллари учун витаминга бой, сифатли озуқадир. Ҳозир совхозда хлорелла етиштириладиган 3 та ҳовуз тайёрлаб қўйилди. Май ойидан бошлаб ҳар куни фермаларга 5—10 тоннадан хлорелла жўнатилади. Хлорелланинг яна бир хусусияти шундаки, чорва моллари узоқ муддат шелуха ва бошқа шу каби озуқалар билан боқилганда уларнинг организмига анча зарар етади. Хлорелла эса ана шу нуқсонни даволайди. Шунингдек, сигирларни ёзин-қишин кўк озуқа билан боқишни таъминлайди.

Чиноз совхозининг коллективи КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг қўриқ ерлар ўзлаштирила бошланганлигининг 20 йиллигига бағишлаб Олмаотада сўзлаган нутқида кўрсатган йўл-йўриқларига жавобан, чорвачилик маҳсулотлари етиштиришни тобора кўпроқ индустриал базага ўтказиш, ихтисослаштирилган сутчилик хўжаликлари барпо этиш, бу соҳада колхоз ва совхозларнинг ўз маблағларидан тўлиқроқ ва самаралироқ фойдаланишга ҳаракат қилмоқдалар.

Совхозда сут етиштириш бўйича биринчи квартал плани ошириб бажарилди. Жуда кўплаб сут соғувчилар ҳар бир сигирдан 1000 килограммдан ошириб сут соғиб олишга эришдилар.

Совхоз коллективи ҳамжиҳатликда чорвачиликни илмий асосда ривожлантириб ҳам арзон, ҳам мўл сут ва гўшт етиштириш учун катта ғайрат билан меҳнат қилмоқдалар.

Ш. БАРАТОВ.

СЕРДАРОМАД СОҲА

Бундан икки йил илгари Пискент районидаги Тельман номли колхознинг чорвачилик ишлари билан танишган эдик.

Ўшанда кўп афсусланарли фактлар борлигини кўргандик. Чунки чорвачилик хўжаликка катта зарар келтирарди. Пахтачиликдан келган фойданинг талайгина қисми чорвачиликка сарфланарди. Масалан, 1970 йилдан 1972 йилгача колхоз чорвачиликдан 68770 сўм зарар кўрган. Бу ҳол хўжалик раҳбарларини қаттиқ ташвишга солиб қўйди, чорвачилик билан жиддий шуғуллана бошлади. Фермада ишлаш учун тажрибали, ҳаракатчан ва ғайратли кишилар тайинланди.

Фермадаги хашаки сигирлар зотли сигирлар билан тўлдирилди. 200 бош учун механизациялашган янги сигирхона қурилиб ишга туширилди. Ем-хашак етиштиришда мўл-кўлликка эришилди, машина билан соғиш усулига ўтилди.

Мана шу тадбирлар ижобий натижа бера бошлади. Ўтган йили ҳар сигирдан пландаги 1600 ўрнига 1800 литрдан сут соғилди. У. Ашурова ҳар бош сигирдан ўрта ҳисобда 2400, А. Душаева 2000 литрдан сут соғиб олдилар. Ўтган йили чорвачилик колхозга зиён эмас, каттагина фойда келтирди. Умуман, 1973 йилда чорвачиликдан 24463 сўм фойда олинди. Шундан колхоз қорамолчиликнинг ўзидан 15513 сўм фойда кўрди.

Дастлабки ғалабадан руҳланган чорвадорлар бу йил ўтган йилгидан ҳам самарали меҳнат қилмоқдалар. Бу йил ҳар сигирдан бултургидан 400 килограмм кўп сут соғиб олиш, ўрта ҳисобда ҳар сигирнинг сутини 2200 литрга етказиш мажбуриятини олдилар. Ўтган уч ой мобайнида ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан 26 тонна кўп сут соғиб олинди. Ҳар сигирдан соғиб олинган сут 286 литрдан кўпайди. Демак, бу миқдорни 400 литрдан кўпайтириш тўғрисидаги мажбурият апрель ойидаёқ сўзсиз бажарилади. Чорвадорлар ҳар бош сигирдан соғиб олинадиган сутни 3000 литрга етказиш тўғрисида оширилган қўшимча мажбурият қабул қилдилар. Сигирлар сонини тўлдириб бориш учун зотли сигир бузоқларидан 140 боши боқилмоқда. Ҳозир 46 бош ғунажин алоҳида парвариш қилинмоқда.

Бу колхозда яна бир яхши иш қилинганки, ундан ҳамма ўрнак олса арзийди. Маълумки, ҳозир кўп колхоз, совхозлар паррандачиликдан фойда ўрнига зиён кўриб келади. Бир дона тухумнинг таннархи 18—20 тийинга тўғри келган хўжаликлар оз эмас. Масалан шу колхознинг ўзида ўтган йили бир дона тухум етиштириш учун 18 тийин сарфланган. Ўтган йили давлатга 4000 дона тухум сотган колхоз паррандачиликдан 2254 сўм зиён кўрган. Бунинг асосий сабаби товуқлар сони камлиги, бир киши боқадиган товуқлар сони 200—300 тадан ошмаслиги, кўп ишлар қўл билан бажарилиши, умуман паррандачилик қолоқ усулда олиб борилиши сабаб бўлган.

Тельман номли колхоз правлениеси паррандачиликни саноат усулида ташкил қилишга жазм этиб янги механизациялашган товуқхона қуриб, ишга туширди. Бу ерда бир киши 3500 товуқ боқмоқда. Товуқларга дон солиш, сув бериш, тухумини йиғиб олиш, тагини тозалаш ишлари техника ёрдами билан бажарилмоқда. Товуқбоқар Мирзакарим Бўриев ҳозир бир кунда 400 донадан тухум оляпти.

— Бу йил биз колхозимизда 105 минг дона тухум етиштиришни, паррандачиликдан 3000 сўм фойда олишни мўлжаллаяпмиз, — деди колхоз раиси Маҳмуд Қосимов. — Колхозимизда чорвачилик катта фойда келтирадиган соҳага айланиб бормоқда.

Чорвачиликни ривожлантириш мустаҳкам озуқа базаси яратилишига боғлиқ. Колхозда кўплаб ем-хашак, дон етиштиришга ҳам алоҳида эътибор берилмоқда. 180 гектар ерда эски беда бор. Шу ернинг ҳар гектаридан 150 центнердан беда олиш учун аввал баҳорда борона қилинган, ўғит солинган, ҳашаротга қарши дори сепиб қўйилган. 80 гектар ерда силос учун, 50 гектар ерга дон учун маккажўхори экилди. «Дала маликаси»нинг ишқибозлари гектаридан 400 центнердан силос, 80 центнердан дон етиштириш мажбуриятини олишган.

Тельман номли колхозда чорвачиликни ривожлантириш учун дадил қадам ташланган.

Б. ХАЛИЛОВ,
«Тошкент ҳақиқати»нинг мухбири.

МЎЛ-КЎЛЧИЛИК ЙЎЛИДА

14-«Хўжакент» совхози кўп тармоқли йирик хўжаликлардан бири. Хўжалик чорвадорлари беш йилликнинг белгиловчи йилида давлатга 1118 тонна сут, 377 тонна гўшт, 320 центнер жун, 200 центнер асал, 55 минг дона тухум етказиб беришга аҳду-паймон қилишган.

— Ўзбекистон Компартияси Марказий Комтети ва республика Министрлар Советининг чорвачиликни ривожлантириш ва аҳолининг бу маҳсулотларга бўлган талабини тўлароқ қондириш тадбирлари тўғрисидаги қарорига асосан биз бир қатор тадбирлар белгиладик,— дейди совхоз бош зоотехниги Икром Раҳматов. — Совхозимизда чорвачиликнинг ҳамма соҳалари жадал суръатлар билан ривожланиб бораяпти. Айниқса қўйчилик ва паррандачилик яхши ўсди. Сут-товар фермалари механизациялашди. Сигирлар наслини яхшилаш, маҳсулдорлигини ошириш йўлида сунъий урчитиш бизга жуда қўл келмоқда.

Чорвадорларимиз бу йил ҳар юз бош сигирдан пландаги 85 ўрнига 100 бошдан бузоқ, совлиқлардан 90 ўрнига 115 тадан қўзи олишни мўлжаллашган.

Чорвадорларнинг фидокорона меҳнатлари натижасида чорвачилик маҳсулотлари етиштириш ва давлатга сотиш биринчи квартал плани ошириб адо этилди.

Нуриддин Маҳмудов, Нурбой Сайдивалиев, Усмон Тошметов, Исабек Қуттибоев, Тоживой Ақилбеков, Унар Успанов, Раҳматулла Бойдуллаев, Жўлдибой Туртоев, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган чорвадор Сожи Акромова, Зарифа Назарова, Мукаррама Умарова, Ўғил Иброева, Марҳамат Турметовалар самарали меҳнат қилишяпти.

Хўжалик чорвадорлари — бир сўзли кишилар. Эл-юрт олдида сўз берган эканлар, уддасидан чиқадилар.

Р. КУЧАРОВ.
Бўстонлиқ райони.

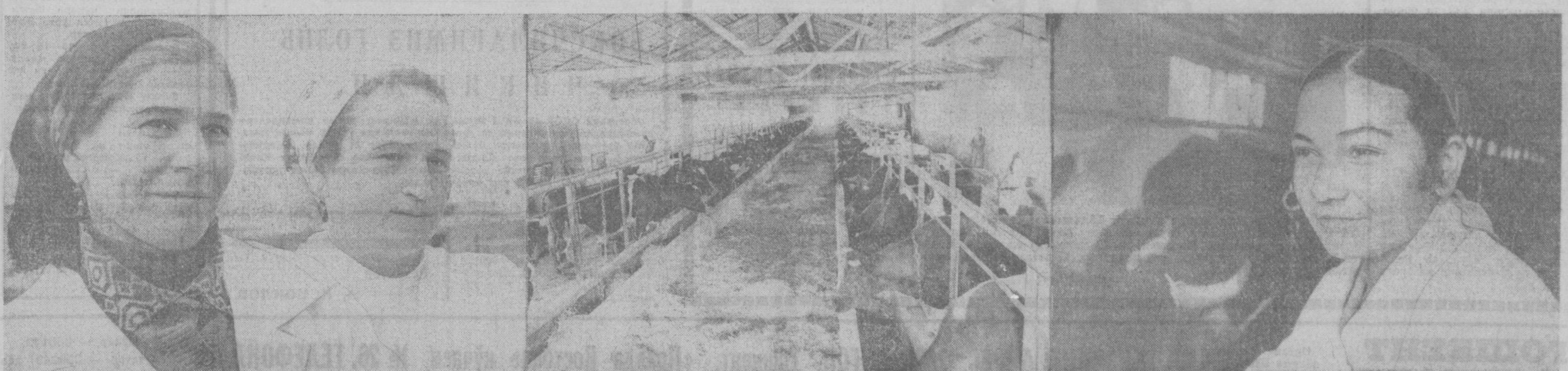

Суратда: илғор сут соғувчилардан (чапдан) К. Галькович, Н. Першина ва (ўнгда) М. Исмоилова ўртоқлар. Ўртада 3-бўлимнинг 3-бригадасида сут соғиш пайти.

А. Абалян фотолари.

АЛОҚА БЎЛИМЛАРИ ХИЗМАТДА

Усмон Юсупов номли аграрсаноат бирлашмасида янги алоқа бўлими қурилиши олиб борилмоқда. Алоқа бўлимида омонат касса, газета ва журналларни қабул қилиш пунктлари, хат-хабарларни саралаш бўлимлари ишлайди. Шунингдек, бу ерда янги телефон станцияси ҳам бунёд этилади. Юбилейгача янги бино фойдаланишга топширилади.

Областимизнинг ўн бешдан ортиқ колхоз ва совхозларида ҳам янги АТСлар қурилиши олиб борилаётир. Бекобод районидаги 3-«Далварзин» ва 4-«Далварзин» совхозларида ҳар бири юз номерли янги АТС қурилиши жадал бормоқда.

•

100 ГЕКТАРЛИК ҲАЙВОНОТ БОҒИ

Пойтахтимизда 100 гектарлик янги ҳайвонот боғи барпо этилади.

Мавжуд ҳайвонот боғи энди торлик қилиб қолди. Унда ҳозир етти иқлим ҳайвонлари, паррандалардан 856 хили сақланмоқда. Уларни янада кўпайтириш ва намунали сақлаш учун Оқтепа яқинида янги ҳайвонот боғи қуришга қарор қилинди.

Янги боғнинг лойиҳасини «Ташгипрогор» институти 6-устахонаси ходимлари чизиб беришди. Лойиҳага асосан паррандалар, ҳайвонлар боғда ўз иқлим шароитига мос ҳолда, алоҳида-алоҳида яшайдилар.

Боғ Бўзсув канали бўйлаб қурилади. Боғ ичида маъмурий бино, кинолекторий, зоология музейи, ўқув зали, зоомагазин, ветеринария лабораторияси, шифохона ва бошқа бинолар ҳам бунёд этилади. Боғда кичкинтойлар учун алоҳида майдончалар ташкил этилади. Томошабинлар ҳар бир ҳайвон турини алоҳида-алоҳида кўриш имкониятига эга бўладилар.

Баҳор келиши билан шаҳримизнинг маданият ва истироҳат боғлари яшнаб кетди. Дарахтлар қуюқ соя ташлаб турган йўлкаларда сайр қилаётган, ўриндиқларда ўтириб тоза ҳаводан баҳра олаётган кишилар билан боғлар гавжум. Суратда: ёшлар Ленин комсомоли номли маданият ва истироҳат боғида дам олишяпти.

Ф. Абдурасулов фотоси.

Янги шеърлар

ЎЗБЕКИСТОН

Мовий осмони-ла гўзалдир бу ер,
Майса, баргларида ўзгача чирой.
Тотли мевасидай асалдир бу ер,
Саҳий далалари «оқ олтин»га бой.

Бу ернинг халқи ҳам саҳий ва содда,
Нуроний чоллари меҳнаткаш, доно,
Ёшларин севгиси ўтдир одатда,
Ишқли кўзларида бир дунё маъно.

Бағри кенг юртдир бу, пок эрур дили,
Бу ердан жой топган турли хил миллат.
Ўз меҳнати билан бахт топиб эли,
Дўстлар даврасида яшар ҳамжиҳат.

Бундаги дўстликдан ранг олар бўстон,
Бу дўстлик метиндай мангу мустаҳкам.
Мана, эллик йилки, ҳур Ўзбекистон
Қардошлар сафида одимлар шаҳдам!

Анвар ИМИНОВ.

ТЎЛҚИНЛАР ГУРУНГИ

(«Менинг Тошкентим» туркумидан)

Айни баҳор, Ўрда суви тўлиб-тўлиб оқади,
Ялпизларнинг бўйларини қучиб — юлиб оқади.
Ўнгу сўли йигит-қизлар гурунгига хуш макон,
Ҳаяжондан тўлқинланиб, кулиб-кулиб оқади.

Кулгусида кўнгли кулган элнинг раъйи, режаси,
Бир элдирки, она шаҳрин фуқароси, хўжаси,
Ўрда суви — тўлқин уни... Қўшиғи бу ҳаловат,
Қуёш оқар, қувонч оқар кундузи-ю, кечаси.

Ўрда суви, Ўрда суви жаранглаган таранг тор,
Не сабабким, тўлқинлари чапак чалар баробар?
«Пахтакор»да ўйин борми, ногоҳ буни қаранг-а,
Қувончлари тошиб кетди, тўп урдими Биродар?!

Баҳору ёз Ўрда суви тўлиб-тўлиб оқади,
Ялпиз, райҳон бўйларини қучиб-юлиб оқади.
Ўнгу сўли бахтиёрлар гурунгига хуш макон,
Бахтиёрлар кулгисидан яшнаб кулиб оқади...

Турсун ИБРОҲИМОВ.

БИЛАСИЗМИ?

РЕВОЛЮЦИОНЕР ОЛИМ

1872 йили аксилинқилобчи Шарлота Кордэ томонидан ўлдирилган улуғ француз инқилобчиси Марат катта олим бўлган. У ҳам врач, ҳам физик эди. Англиянинг Нъюкестель шаҳрида бошланган эпидемияга қарши муваффақиятли курашгани учун у шаҳарнинг фахрий граждани деб эълон қилинган эди.

Маратнинг физиологияга ва бошқа қатор фанларга бағишлаган икки томдан иборат катта асарлари мавжуд. Физикадан тажрибалар ўтказганда унинг лабороториясида машҳур физиклар — Франклин ва Вольтерлар иштирок этардилар. Франция инқилоби кучайган вақтда Марат ўзини бутунлай революция ишига бағишлайди.

«ШОҲ» ОЛМОС

Олмоснинг қиммати унинг катта ва кичиклигига қараб белгиланади. Шунинг учун ҳам ҳар бир катта олмос ўз тарихи ва ўз номига эгадир. Совет Иттифоқи олмос фонди хазинасида жаҳондаги энг катта ва чиройли олмослардан бири сақланиб, унинг номи «Шоҳ»дир. Бу олмос кўп марта қўлдан-қўлга ўтган бўлиб, эгалари у билан жуда ҳам фахрланган, ҳатто олмос устига ўз номларини муҳрлаганлар. Бундай биринчи ёзув 1591 йили ёзилган.

Ажойиб ёзувчи А. С. Грибоедов Эронда Россия элчиси лавозимида ишлаб турганда ўлдирилгандан сўнг Эрон шоҳи хушомадгўйлик қилиб, машҳур олмосни Николайга совға қилган эди. Подшо ҳеч қандай эътироз билдирмай, улуғ инсон Грибоедов хуни эвазига «Шоҳ» олмосини қабул қилган.

ТВ

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 12.00— МОСКВА. 18.35— ТОШКЕНТ. 18.40 — Қўғирчоқ фильм. 18.50 — «Прогресс» программаси. 19.15 — «Ахборот». 19.30 — Миллионлар ленинча университети (Москва). 20.00 — Ота-оналар университети. 20.40 — «Ахборот». 21.00 — Ер — бойлигимиз манбаи. 21.25 — Гулшан Ҳасанова куйлайди. 22.00 — «Вақт». 22.30 — **Кумуш тўй** (спектакль). ИККИНЧИ ПРОГРАММА. 11.30 — ТОШКЕНТ. Ўқув кўрсатуви. 18.35 — МОСКВА. 19.15 — Янгиликлар. 19.15 — Болалар учун кўрсатув. 19.30 — **Азимут** (Тошкент). 20.00 Концерт. 21.00 — **Шунақаси ҳам бўлади** (телеспектаклнинг 2-серияси). 22.00 — «Замандаш» программаси (Тошкент). 22.30 — — Жаҳон велосипед пойгаси. УЧИНЧИ ПРОГРАММА. 19.00 — Тошкент янгиликлари. 19.15 — Классик музика саҳифаларида. 20.00 — «Ёшлик» студияси кўрсатади. 20.55 — **Шайтон малайлари** (бадиий фильм).

ТЕАТР

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 16|V да **Инқилоб тонги**, 17|V да **Парвоз**, 18|V да **Самандар**.

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 16|V да **Қонли тўй**, 17|V да **Хотинимнинг эри**, 18|V да **Ужарлар**.

КИНО

ҚИШКИ БИНОДА

Қизил бодрезак — «МОСКВА» (жуфт соатларда), «ДРУЖБА» (тоқ соатларда), САНЪАТ САРОЙИ, «ЧАЙКА», «СПУТНИК», «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ», НАВОИЙ номли, «ВОСТОК», ҲАМЗА номли, «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

Кўприкдаги киши — «ЎЗБЕКИСТОН» (кундуз ва кечқурун).

Қайнона — «ДРУЖБА» (жуфт соатларда), С. РАҲИМОВ номли (кундуз ва кечқурун), ҲАМЗА номли (19.00, 20.30).

Текумзе — «КЎКЧА» (кундуз ва кечқурун).

ЁЗГИ БИНОДА

Қизил бодрезак — «ФЕСТИВАЛЬ».

Мен чегарада яшайман — «ХИВА».

Дунё хабарлари

МАМЛАКАТЛАР ОДАМЛАР ВОҚЕАЛАР

ҚИТЪАЛАРДАН ХАБАРЛАР

БЕРЛИН. ГДРда куни кеча тугаган «китоб ҳафталиги» доирасида 3500 га яқин тадбир ўтказилди. «Китоб ҳафталиги» республиканинг 25 йиллиги йилида унинг маданий ҳаётида катта воқеа бўлди.

БЕЛГРАД. Ливно шаҳри яқинида қурилган ва Югославияда янги бўлган «Орловатц» гидроэлектростанциясини ишга туширишга бағишланган тантанали маросим бўлиб ўтди.

МАДРИД. Испания пойтахтида 1973 йилда содир бўлган автомобиль фалокатлари натижасида 8 мингдан кўпроқ киши ҳалок бўлган ёки оғир жароҳатланган.

ИСЛОМОБОД. Совет Иттифоқидаги металлургия корхоналарида таълим олиш ва ўз профессионал маҳоратларини такомиллаштириш учун покистонлик металлурглардан биринчи группаси Карочидан Москвага жўнаб кетди.

АНҚАРА. Туркиядаги Орзурум шаҳри яқинидаги кўмир шахталаридан бирида портлаш рўй берди. Дастлабки маълумотларга кўра 10 кончи ҳалок бўлган. Қутқарув ишлари олиб борилмоқда.

ДЕҲЛИ. Ёз кириши билан Ҳиндистоннинг Биҳар штатида чечак эпидемияси бошланди. Эпидемия ҳозирнинг ўзидаёқ қарийб 10 минг кишининг ёстиғини қуритди.

ГАВАНА. Куба Республикаси билан Қувайт давлати элчихоналар даражасида дипломатия муносабатларини ўрнатишга қарор қилдилар. Куба ташқи ишлар министрлиги ана шуни маълум қилди.

ҚОҲИРА. Бу ерга келган Жанубий Африка Республикаси, Зимбабве ва Намибия миллий-озодлик ҳаракатларининг вакиллари қўшма баёнот тарқатдилар. Улар бу баёнотда Ангола, Мозамбик ва Гвинея-Бисауга дарҳол мустақиллик берилишини талаб қилдилар.

ЯУНДЕ. Африка бирлиги озодлик ташкилоти комитетининг раиси, Сомали ташқи ишлар давлат секретари Омар Артиқ Голиб Африкани узилкесил озод этиш ишига социалистик мамлакатлар қўшаётган ҳиссага юксак баҳо берди. У Африка бирлиги озодлик ташкилоти комитети делегациясига бошчилик қилган эди. Бу делегация яқинда бир қанча социалистик мамлакатларга, шу жумладан Совет Иттифоқига сафар қилди.

(ТАСС, 14 май).

АВСТРИЯ КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИДА СУҲБАТ

ВЕНА, 14 май. (ТАСС). КПСС Марказий Комитети секретари В. И. Долгих бошчилигида Венага келган КПСС делегацияси бугун Австрия Компартияси Марказий Комитетида қабул қилинди. Самимий, дўстона вазиятда ўтган суҳбатда Австрия Компартиясининг раиси Ф. Мури, Австрия Компартияси Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзолари Э. Шарф, Х. Кальт, В. Вакс, Ф. Фюрнберг, И. Прогш, Австрия Компартияси Марказий Комитетининг аъзоси АКП Марказий Комитети халқаро бўлимининг мудири И. Штайнер қатнашдилар.

Суҳбат давомида ҳар икки томонни қизиқтирган актуал сиёсий масалалар муҳокама қилинди.

ИТАЛИЯДАГИ РЕФЕРЕНДУМ ЯКУНЛАРИ

РИМ, 14 май. (ТАСС). Талоқ тўғрисидаги қонунни бекор қилиш масаласи юзасидан якшанба ва душанба кунлари бутун мамлакатда ўтказилган референдум Италия тараққийпарвар ва демократик кучларининг ғалабаси билан тугади. Италия парламенти 1970 йил декабрида никоҳни бекор қилиш мумкинлиги тўғрисида қабул қилган қонуннинг кучини сақлаб қолишни ёқлаб 19.093.929 сайловчи, яъни овоз беришда қатнашган ҳамма сайловчиларнинг 59,1 проценти овоз берди, қонунни бекор қилиш учун 13.188.184 киши, яъни сайловчиларнинг 40,9 проценти овоз берди.

ХАЛҚЛАР БАХТ-САОДАТИ ЙЎЛИДА

ДАККА, 14 май. (ТАСС). Бангладеш Халқ Республикасида Бангладеш-Совет дўстлиги ойлиги давом этмоқда. Мамлакатнинг 38 йирик шаҳрида тантанали йиғилишлар, митинглар, фотокўргазмалар ва кино кўриклари бўлиб ўтди. Республика жамоатчилиги совет давлатининг асосчиси В. И. Ленин ҳаёти ва фаолияти тўғрисида ҳикоя қилувчи фотостендлар билан, бенгал ва инглиз тилларида нашр этилган совет китобларининг кўргазмалари билан ғоят қизиқиб танишмоқда.

«Бангладеш-СССР» дўстлик жамиятининг активлари Дакканинг ишчилар яшайдиган Нараянганже шаҳарчасида тантанали йиғилиш ўтказишди.

САЙГОН БИТИМНИ БУЗМОҚДА

ХАНОЙ, 14 май. (ТАСС). Жанубий Вьетнам Республикаси ташқи ишлар министрлигининг вакили шуни маълум қилдики, Сайгон қўшинлари 1 майдан 5 майгача ўтган давр ичида Жанубий Вьетнам Республикаси Муваққат Революцион ҳукумати назорати остидаги айрим районларни босиб олиш мақсадида 232 та операция ўтказди. Уларнинг артиллерияси Жанубий Вьетнам халқ озодлик қуролли кучларининг позицияларини 74 марта ўққа тутди, Сайгон авиацияси эса бу давр мобайнида ЖВР Муваққат Революцион ҳукумати назорати остидаги территория осмонига 117 марта самолёт учириб, бомба ташлади ва разведка самолётларини учирди.

Халқ қуролли кучлари Париж битимини қўпол равишда бузаётган Сайгон қўшинларига зарба бериб, уларни Куангнам вилоятидаги Дикфу ҳарбий базасидан суриб чиқардилар. Бу база илгари Жанубий Вьетнам Республикаси Муваққат Революцион ҳукуматининг назорати остида эди.

Камбоджани озод қилиш кучлари Пномпень қўшинлари эгаллаб турган позицияларга зарба беришни давом эттирмоқдалар. Яқинда ватанпарварлар Пномпендан 42 километр нарида жойлашган Салалекирам шаҳрини озод қилдилар. Суратда: камбоджалик ватанпарварлар ҳужуми.

ВИА-ТАСС фотоси.

МУВАҚҚАТ ҲУКУМАТ ТУЗИЛДИ

ПАРИЖ, 14 май. (ТАСС). Лиссабондан хабар беришларича қутқариш миллий кенгашининг вакили бугун Португалиянинг муваққат ҳукумати тузилганлигини маълум қилди. Ҳукумат состави 16 майда эълон қилинади.

Вакил эртага генерал Антонию ди Спинола мамлакат президенти лавозимига ўтиш маросими бўлишини ҳам эълон қилди.

Спорт

ҲУЖУМКОР РУҲ СЎНМАСИН

Олий лига командалари мамлакат чемпионатининг олтинчи турида энг йирик ҳисоб Тошкентда қайд этилди. Бу ерда маҳаллий «Пахтакор» командаси Ворошиловграднинг «Заря» командаси устидан 4:2 ҳисобида ғалаба қозонди.

«Заря»нинг бу йил омади келмай турибди. Ўтган турларда у зўрға учта очко олишга муваффақ бўлди. Ворошиловградликлар ўзларини бироз ўнглаб олиш учун Тошкентдан кам деганда битта очко олиб кетишни дилга тугиб, «Пахтакор» стадионига тушдилар.

Ўйин бошида меҳмонлар бир-икки ҳужум уюштириб, пахтакорчилар дарвозасини кетма-кет нишонга олдилар. Аммо, дақиқалар ўтиши билан пахтакорчилар устунлиги сезила борди. Ҳамшаҳарларимиз рақибларни ўз майдончаларига томон қисиб боравердилар. Ниҳоят 14-минутда ҳужумчимиз Исоқов қулай жойда тўпни қабул қилиб, энди дарвозага йўналтираман деб турганда рақиблар ҳимоячиси Абрамов уни дабдурустдан туртиб йиқитди. Ҳимоячининг қўполлиги қимматга тушди. Рақиблар ўн бир метрлик жарима тўпи билан жазоландилар: Михаил Ан ҳисобни очди.

Ўйиннинг иккинчи бўлими яна пахтакорчиларнинг жиддий ҳужуми билан бошланди. 48-минутда Василис Хадзипанагис ҳимоячиларимиз оширган тўп билан рақиб дарвозаси томон дадил интилди. Йўл-йўлакай уч ўйинчини алдаб ўтиб, тўпни зарб билан Форкаш дарвозасига йўналтирди. 2:0.

Ҳужумкорлик руҳи сўнмади. Гоҳ у қанотдан, гоҳ бу қанотдан меҳмонлар дарвозаси нишонга олинаверди. Шундай ҳужумларнинг бирида қанотдан оширилган тўпни Тўлаган Исоқов боши билан рақиб дарвозасига туширди. Орадан кўп ўтмай бурчакдан Ан чиқариб берган тўпни Владимир Фёдоров чаққонлик билан дарвозага йўналтирди ва ҳисобни 4:0 га етказди.

Шундан кейин мезбонлар нафасни ростлаб олиш учун тўпни ўзаро бир-бирларига ошира бошлашди. Аммо, пахтакорчилар барвақт хотиржамликка берилишган эди. Чунки ўйин тугашига ҳали анча вақт бор эди.

Пахтакорчилар ҳужуми сусайиши билан меҳмонлар активлиги кучайди. «Заря» ҳужумчилари тез-тез тошкентликлар майдонида пайдо бўла бошлашди. Энди ҳимоячиларимиз «Заря» ҳужумчиларини ушлаб қололмай шошиб қолишди. Улар 79-минутда қўпол хатога йўл қўйиб, В. Кузнецовни олдинга ўтказиб юборишди. Шу пайт дарвозабонимиз ҳам дарвозадан чиқиб кетганди. Бундан фойдаланган ярим ҳимоячи В. Кузнецов тўпни енгилгина тепиб дарвозага туширди. Яна бироз ўтмай ярим ҳимоячи Ю. Васенин пахтакорчилар дарвозасига иккинчи тўпни йўналтирди.

Бундан кейин барвақт хотиржамликка берилмаслик, ҳужумкор руҳни сўндирмаслик керак. Акс ҳолда шундай кутилмаган натижалар келиб чиқиши мумкин.

Мавсумнинг бешдан бир қисми орқада қолди. Ҳозир «Пахтакор» 6 очкога эга. Уни пешқадамлардан атиги 2 очко ажратиб турибди. Бундан буён ҳам у учрашувларни муваффақиятли ўтказса, юқори поғонага чиқиб олади.

Бошқа командалар учрашувларининг ҳаммаси дуранг бўлиб якунланди: «Қайрат» — «Шахтёр» — 0:0, «Динамо» (М) — «Динамо» (Тб) — 0:0, «Днепр» — «Торпедо» — 0:0, «Зенит» — «Арарат» — 0:0, «Карпати» — ЦСКА — 1:1, «Черноморец» — «Динамо» (К) — 3:3.

БОКСЧИЛАРИМИЗ ҒОЛИБ ЧИҚИШДИ

Москвада СССР ва АҚШ терма командалари боксчиларининг халқаро ўртоқлик учрашуви бўлиб ўтди. Бу учрашувда совет боксчилари 7:4 ҳисобида ғалаба қозондилар. Энди 17 майда ҳар икала мамлакат терма командалари Кисловодскда ўзаро «жанг» қиладилар. Сўнг 21 майда америкалик боксчилар Олмаотада Қозоғистон боксчилари билан учрашадилар.

БИЛДИРИШ

Тошкент ишчи-деҳқон мухбирлари университети тингловчиларининг навбатдаги машғулоти 17 май — жума куни ўтказилади.

ТОШКЕНТ ШАҲАР 9-ЎРТА ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ

1974—1975 ўқув йили учун

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Билим юртида ўқиган ўқувчилар линотипист, қўлда ҳарф териш, китоб босиш ва муқовачилик ҳунари билан бир қаторда тўлиқ ўрта маълумот ҳам оладилар.

Билим юртига 15—16 ёшдаги 8-синф ҳажмида маълумотга эга бўлган ўғил ва қиз болалар қабул қилинади.

Билим юртида ўқиган муддат узлуксиз меҳнат стажига қўшилади.

Ўқувчилар кунига 3 маҳал иссиқ овқат ва кийим-кечак билан таъминланадилар.

ЎҚИШ —1 СЕНТЯБРДАН БОШЛАНАДИ.

Билим юрти адреси: Тошкент шаҳар, Нурхон кўчаси, 21-уй, телефонлар: 77-10-56, 77-10 33 (№№ 6, 7, 9, 11, 13, 16-троллейбуслар ва 2, 3, 6, 14, 24, 33, 34, 50, 54 ва 131-автобусларнинг «Волгоград» кўчаси бекати).

Редактор А. ИСМОИЛОВ.

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

Орган Ташкентского обкома КП Узбекистана и облисполкома

БИЗНИНГ АДРЕС: 700029, ГСП, Тошкент, «Правда Востока» кўчаси, № 26. ТЕЛЕФОНЛАР: Эълонлар — 338142, коммутатор — 330249 дан 330258 гача

Р—01480. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг босмахонаси Тошкент шаҳри. Индекс 64634. А—2495.